

Dro fra Norge for å redde Romania

Utenriks s. 16-19

EKSAMENS-

- **Angst**
- **Hukommelse**
- **Lesesaltest**

Nyhet s. 4-5 og 10-11

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 72, utgave 29 | www.universitas.no | onsdag 7. november 2018

GOOD GIRLS GONE DRAG

Kultur s. 20-23

**TANNLEGESTUDENTER
VARSLER OM:**

**RASISME
BAKSNAKKING
TRYNEFAKTOR
PSYKISK PRESS**

Nyhet s. 6-7

redaktør: **Runa Fjellanger**
runa.fjellanger@universitas.no 901 59 831

nyhetsleder: **Henrik Giæver**
h.s.giaever@universitas.no 986 70 257

fotosjef: **Odin Drønen**

desksjef: **Kari Eiring**

nettredaktør: **Mathea Reine-Nilsen**

magasinredaktør: **Maria T. Pettrém**

MENINGER

Gjør som mora di

En av Norges viktigste studentkamper utkjempes for tiden utenfor Kunnskapsdepartementets grå vegger. Langt fra lesesalens dunkle belysning. Glem eksamenstiden du står foran et lite øyeblikk. For det går et historisk sus gjennom lesesalen, som burde få det til å gå kaldt nedover ryggen på deg. For KrF er på full fart inn i regjering, og tar mørkemennene sine med seg. En liten språkending i abortloven kan være grunnen til det. Statsministeren lover at endringen i abortloven ikke vil medføre de helt store endringene, men har fingrene i julekors bak ryggen.

– **Vi forventer** at det blir vanskeligere å ta abort, sier Kjell Ingolf Ropstad, som etter sigende blir Knut Arild Hareides etterfølger som KrF-leder. Og jurister og leger gir ham rett: Det vil bli vanskeligere å ta abort etter uke tolv, ingen tvil om det. Tillater vi at politikerne pynter på ordlyden i §2c, så tillater vi at de skriver seg inn i hjertet til hver eneste kvinne som får sin skjebne forseglest av abortklagenemden. Vi vender ryggen til kvinner og medstudenter.

For det er i tjuetårene de fleste kvinner velger å avslutte et svangerskap, ifølge Folkehelseinstituttet. Hele 42,2 prosent av kvinnene som tok abort i 2017, var mellom 20 og 29 år. Hvorfor det er sånn, er det faktisk ingen som har noe med. Mange av dem er studenter, og mange av dem hadde ikke vært det uten retten til selvbestemt abort. Mange av de 174.195 kvinnene som tok høyere utdanning i 2017, hadde levd et helt annet liv hvis KrF hadde fått viljen sin.

Heldigvis maner ungdomspartiene til kamp, med en rasende Unge Høyre-leder i front. Sandra Bruflot viser at hun er alt annet enn redd for å tale sjefen sin midt imot. Studentbevegelsen burde kjenne sin besøkningstid og hive seg med. Se bare til Argentina og Irland, der man har utkjempet lange kamper mot abortforbud. Universitetene har vært en uhyre viktig møteplass. For hvor er vel bedre egnet til å snakke om hvilket samfunn man ønsker å leve i? Hvem andre enn studentene roper vel høyere?

For førti år siden gikk moren din i tog for i det hele tatt å få på plass en abortlov i Norge. Hun er lei av å kjempe for rettigheter hun trodde hun hadde. Sliten av at når det røyner på, så er det kvinners rettigheter som ryker først. Så kjære student: Nå er det vår tur til å ta kampen.

«Det går et historisk sus gjennom lesesalen, som burde få det til å gå kaldt nedover ryggen på deg»

Jada, mamma

I denne ukens Universitas kan du lese at Iselin Nybø inviterer til møte med studentbevegelsen, men ikke vil diskutere stipendordningen. Nå gjenstår det bare at Erna Solberg inviterer kvinneorganisasjonene til møte, der man skal diskutere alt – unntatt abortloven.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Simen Eriksen**
simen.eriksen@universitas.no 22 85 33 36

Annonsesvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Hva og hvem vi leser påvirker verdenssynet vårt – nettopp derfor vi skal ta avkoloniseringsdebatten på alvor.

Den maskuline tåteflaska

Kommentar

Kristine Sørheim, journalist i Universitas

Hvem finner du i gangene, på lesesalsplassene og de harde stolene i auditoriene på universitetet? Kvinner. Til tross for dette, er det mennene som tar ordet i forelesninger, det er menn som besitter lederstillingene og det er mannlige teoretikere og tenkere som beslaglegger pensum. Kvinner trumfer menn i høyere utdanning, vi er flere og vi gjør det bedre. Likevel viser likestillingsrapportene fra universitetene at kvinneandelen synker proporsjonalt med at graden, stillingsstørrelsen og makten øker. Mens over 60 prosent av studentene på UiO er kvinner, er under 32 prosent av profesorene det.

Den ujevne kjønnsbalansen på utdanningsinstitusjonene er akademias akilleshæl. Man har lenge snakket om tiltak for å rekruttere kvinner til forskerstillinger og å revidere pensum på noen av emnene. Det er blitt gjort halvhjertede forsøk på å jevne ut de store skillene, men uten å lykkes. Ideen om avkolonisering kan gi oss en pekepinn på

løsningen.

Avkolonisering av akademia handler om å supplere, og stille seg kritisk til, de rådende tankene. Å bryte med tradisjonen om at det som formidles på høyere utdanning er preget av et eldgammelt mannsdominert og vestlig verdens- og kunnskapssyn. For det første bør man stille seg kritisk til om det etablerte verdenssynet virkelig er bygd på et urokkelig sant og objektivt fundament. At det vi definerer som rasjonelt og fornuftsbasert er ukjønnnet og upartisk. Hvis det ikke er slik, så bør man spørre seg om dette synet formidles på utdanningsinstitusjonene.

Hvis det er slik at universitetet og pensum i stedet reproducerer et gammeldags og unyansert verdens- og vitenskapssyn, vil det si at dagens pensum også reproducerer de idéene som har ført til en skjev fordeling av makt i verden. Det mener jeg det gjør.

Selv om det er en komfortabel tanke, så er det dessverre ikke slik at de tenkerne vi har valgt på pensum nødvendigvis står for den viktigste teorien og den beste forskningen. Det er verdt å stille spørsmål om hva vi mistet da man (menn) hogget ut dagens kanon i antikkens marmor. De tankene og stemmene som har blitt ekskludert bør hentes inn igjen, de bør settes i dialog med dagens pensum. Når vi lærer

«Dagens pensum er selve roten til det kjønnsdelte akademia: selve melken i tåteflaska som HF-guttene sutter på»

Arkivaren

Ut av skapet

«Neimen i helvete da!, utbryster Torstein Lindstad, skapsprenger for Realistenes studentutvalg. Kveldens aller første skap er åpnet og ut tyter det svarte søppelsekker, jakker, håndklær, gitarer og en ghattoblast. Tennisracker, rollerblades, bandykølle, mobiltelefon og masse paraplyer. Man kan fint lage et loppe-marked av det folk glemmer igjen i bokskapet sitt.» Det rareste de derimot har funnet er en rifle. En kar har omgjort skapet til et lite badeværelse: badesko, håndkle, såpe, badebukse og hårgelé. En annen hadde alt som skulle til for å arrangere et større teselskap. Kanskje på tide å rydde ut av skapet ditt?

Universitas nr. 2, 2001

Historiske skråblikk av Jantra «the skråblikk» Høllum

Tar rotta på lokalbutikk

«Det ble nylig observert en rotte inne på dagligvarebutikken på Sogn studentby, som nå kanskje må stenges på grunn av dårlig hygiene. Rotten ble avlivet av personalet og brakt ut. Daglig leder sier at den hadde kommet inn gjennom hoveddøra, som stod åpen fordi det var fint vær. Butikken omtales av studenter som skitten og dyr. Enkelte kaller den Sogn Blodpris.» Studenter forteller også om varer som har gått og ut på dato. «Gush, de champignonene jeg så der en gang, sier en realfagstudent.»

Universitas nr. 4, 2001

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

om tankene og ideene som har formet vårt samfunn, så bør disse tankene utfordres. Det bør stilles spørsmålsteget ved hvem som har valgt dagens pensum, hvilke perspektiv og bakgrunn de har hatt – og hvilke grupper et slikt pensum favoriserer. Det bør være rom for kritiske stemmer til det pensumet og tankesettet som har bygd et samfunn med en skjev maktfordeling.

Det snakkes mye om å øke representasjonen i høyere stillinger i akademia, uten at man griper tak i kjernen til hvorfor det ikke er flere kvinner i høyere stillinger. Kjernen i dette, er det vi ser som fundamentet til intellektuell tenkning. Dagens pensum er selve roten til det kjønnsdelte akademia: selve melken i tåteflaska som HF-guttene sutter

på. Og vi kan le av HF-guttene. De er ikke sånn veldig truende der de står alene utenfor Sophus Bugge med *Kvalmen* (pocketutgaven) i frakkelomma, og mumler fraser fra *Kritikk av den rene fornuft* mellom lepper som så vidt klarer å holde på rullingsneipen. HF-gutten er forholdsvis uskyldig, men han er like fullt den mildeste konsekvensen av et partisk, ekskluderende pensum. HF-gutten deler tåteflaske med resten av akademia, og resultatet er et lite representativt pensum, en mannspreget elite og en reproduksjon av dagens makthierarki.

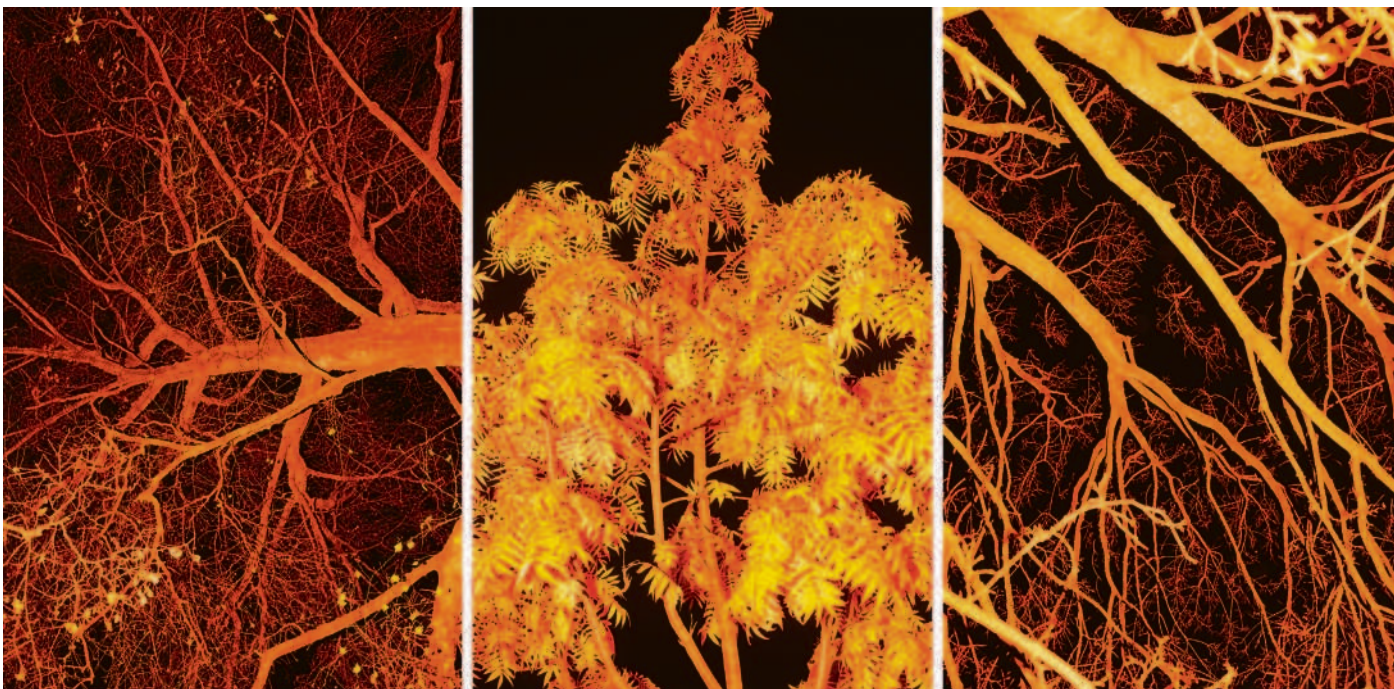
Sannheten er at det akademia de klorer seg fast til er bygget på en tradisjon som fremmer et maskulint, vestlig, fornufts-

begrep og verdenssyn. Som gjennom hele den skrevne tradisjon har skrellet vekk motvekter til dette. Det er disse synene som har mistet sin frihet, ikke de professorene som nå må vurdere å endre litt på pensumet sitt. Det er på tide med en revurdering av verdigrunnlaget til akademia. Vi trenger ikke å tømme tåteflaska helt og erstatte innholdet, men på et tidspunkt må man begynne å supplere med fast føde, for å utvikle seg. Og den tiden er nå.

Avkolonisering av akademia handler ikke bare om å være bevisst sin historie. Det handler om å utfordre det etablerte, stille seg kritisk til fundamentet som har formet vår verden, og kanskje til og med endre de store strukturene i verden.

Øyeblikket

av Odin Drønen

Tänd alla ljus: Høsten er over oss. Du tenner deg en røyk, og i likhet med trærne er lungene dine i fyr og flamme.

UNIVERSITAS

Tips oss

tips@
universitas.no

Følg oss

På papir hver onsdag,
på nett hele tiden:

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas_no

instagram: [universitas_offisiell](https://www.instagram.com/universitas_offisiell)

For oppdaterte studentnyheter.

På desken: Aleksander Naug, Anna Torst Saatvedt og Kari Eiring

Universitas støttes av Velferdstinget,
som står uten redaksjonelt ansvar.

nyhetsleder: **Henrik Giæver**
h.s.gjaever@universitas.no 986 70 257

NYHET

Eksamenslokalefusk

PROFIT: I en årrekke har hallen til Norges tennisforbund på Hasle blitt brukt til eksamen for studenter. Det kan det bli slutt på.

I et brev sendt fra Kulturdepartementet til Oslo Tennisarena AS – som står for driften av hallen – som VG har fått tilgang på, kommer det frem at Oslo Tennisarena ikke har søkt om lov

til å bruke hallen som eksamenslokale.

Dette mener Kulturdepartementet er særlig problematisk ettersom idrettsanlegget har mottatt 39,3 millioner kroner i spillemidler siden 1989. VG skriver videre at Oslo Tennisarena AS tilsammen har tatt ut over 10 millioner kroner i utbytte de siste fem årene.

ARKIVFOTO: ERIK BRYHN, JACOBSEN

Når eksamensangst

November er her og eksamen nærmer seg, atter en gang, med stormskritt. For enkelte oppleves det som verdens undergang.

Eksamen

tekst Synne Hellevang
foto Henrik Follesø Egeland og Odin Drønen

Regn, vind og sludd er ikke det eneste ubehagelige med denne tiden av året. Mens julebrus og pepperkaker stables i butikkene, dukker også en ubehagelig følelse opp hos mange. Nær halvparten av studentene som svarte på årets Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT) sier nemlig at de plages av eksamensangst. Hele 14 prosent oppgir at de plages svært mye og 30 prosent oppgir at de plages en del, til sammen 44 prosent. Blant dem er Vilde Husøy Høknes (21).

– Det er verst de tre siste dagene før eksamen, da er det mye grining og jeg er fast bestemt på å droppe ut, sier hun.

Prokrastinering som taktikk

Høknes går andreåret på journalistutdanningen ved Høyskolen Kristiania. Det første året vurderte hun å droppe ut av studiet hver gang det var en ny eksamen. Likevel har hun klart å komme seg gjennom det.

Hun forteller at hun på videregående ikke hadde problemer med det faglige i det hele tatt. Og at hun stort sett har vært en som lærer fort og har stålkontroll før eksamen, men da hun startet høyere utdanning forandret det seg.

– Det var litt mer krevende enn jeg trodde og jeg ble kjemperedd for at det skulle bety at jeg ikke egnet meg til å bli journalist, sier hun.

Høknes forteller at stresset med eksamen tok helt over for kapasiteten til å lære, og den eneste løsningen på problemet har vært å skyve det bort.

– Hvis jeg setter meg ned for å jobbe med eksamen sitter jeg egentlig bare og kjenner at jeg ikke forstår eller kan noe, det er der angsten kommer, sier hun.

Såkalt prokrastinering, å utsette det

som må gjøres lengst mulig, har vært Vilde sin taktikk for å holde angsten på avstand. Selv beskriver hun det som et selvbedrag hvor hun lurer seg til å tro at hun kan mer enn hva som egentlig er kravet. Men når eksamen kommer er det ikke lenger mulig å lure seg unna og det er en perfekt avsløring av sin egen løgn.

– Jeg tenker hver gang etter en eksamen at jeg ikke har gitt meg selv nok tid. Men jeg er redd for øyeblikket hvor jeg innser at jeg uansett ikke er bra nok, sier hun.

Måtte løpe ut for å spy

For Thomas Christian Edler Paulsen (32) har eksamensangsten vært et trøblete hinder gjennom hele studietiden. I 2011 startet han på en bachelor i byggingeniør ved Høgskulen på Vestlandet, og senest i vår hadde han sin siste eksamen på studiet. Han forteller at eksamensangsten er mye av grunnen til at det har tatt så lang tid.

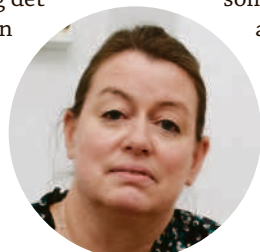
– Jeg tenkte at ingen arbeidsgivere ville ha meg om jeg ikke klarte å få en A eller B på eksamen, sier han.

Paulsen forteller at han mange ganger droppet å møte opp på eksamen, for å slippe å bli sittende med angst for ikke å gjøre det godt nok.

– Jeg husker en gang jeg mistet totalt kontroll før en eksamen, da måtte jeg bare løpe

ut av lokalet og spy. I ettertid innser han at kravene han hadde til seg selv var umenneskelig. I tillegg til å være fulltidsstudent jobbet han 60 prosent på Bergen Kino med verv som tillitsvalgt og teamleder. Da eksamen nærmet seg, ble det alt for mye.

– I noen perioder ble det så ille at jeg måtte sykemelde meg fra jobb. Da innså

Taran Bing Lorentzen

jeg at jeg burde snakke med noen om det, sier han.

– En vanlig reaksjon

Taran Bing Lorentzen og Sunniva Harmens jobber med studenter som opplever eksamensangst i rådgivningsavdelingen til SiO Helse. De er opptatt av å informere studentene om at eksamensangsten, som så mange opplever, er en vanlig reaksjon på krav som oppleves som for store.

Samtidig er det viktig å understreke at dersom det dreier seg om veldig sterk angst, vil studentene bli oppfordret til å oppsøke lege eller psykolog.

– Jeg tenker eksamensangst skiller seg fra eksamensstress når frykten blir hemmende, som når det går ut over det du bør gjøre i forkant av en eksamen, sier Lorentzen.

Videre forteller Lorentzen at for noen blir eksamensangsten så sterk at studenten ikke klarer å møte opp til eller gjennomføre eksamen.

– Ved å snakke med oss setter studenter ord på tanker og følelser, noe som ofte hjelper godt for å komme videre og for å bli mer kjent med seg selv og eksamenssituasjonen, sier Harmens.

Hun legger til at det kan være nyttig å reflektere rundt hva man egentlig er redd for og hva som er det verste som kan skje. Da kan det hele fremstå som mindre truende og kanskje til og med urimelig eller usant.

– Vi anbefaler å eksponere seg for eksamen, eksponering er ofte det som hjelper men ofte det man unngår på grunn av ubehaget, sier Lorentzen.

– Ta vare på deg selv

Harmens sier at eksponering ikke bare er å være på eksamen, men også å snakke om eksamen sammen med for eksempel en rådgiver. Det å unngå studiene er vanlig strategi for håndtering av eksamensangst hos mange, fordi det å sette seg ned å lese kan oppleves som en bekreftelse på at det er noe å være redd for. Man vil jo helst ha det bra, samtidig vil angsten øke når en ikke får forberedt seg.

– Når vi snakker med studenter om eksamensangst så snakker vi ofte om viktigheten av tidsplanlegging. I den forbindelse er vi opptatt av at studentene også skal ta vare på seg selv, det er forebyggende, sier Lorentzen.

«Jeg tenkte at ingen arbeidsgivere ville ha meg om jeg ikke klarte å få en A eller B på eksamen. I noen perioder ble det så ille at jeg måtte sykemelde meg fra jobb»

Misvisende markedsføring

AKKREDITERING: Norsk skuespillerinstitutt (NSKI) utga seg i vår for å være en akkreditert høyskole. Det var de ikke. Kunnskapsdepartementet (KD) hevder høyskolens markedsføring ga et uriktig inntrykk av skolens akkreditering.

Tidligere i høst fikk skolen kritikk for feilaktig markedsføring av KD. Dette kom frem i en epost sendt til

NSKI som Universitas har fått inn-syn i.

Korreksen fra KD kom av at NSKI på sine nettside hadde skrevet at de «ble akkreditert som høyskole av NOKUT i 2014». Dette var ifølge departementet i strid imot universitets- og høyskoleloven, ettersom NSKI aldri har blitt akkreditert som høyskole, men har tre akkrediterte

bachelorutdanninger.

Seniorrådgiver i Kunnskapsdepartementet, Lars Vasbotten, skriver til Universitas at departementet ser alvorlig på tilfeller der virksomheter benytter seg av markedsføring som kan villedde studentene om utdanningens status og hvilken formell kompetanse utdanningen gir. Departementet har i flere tilfeller

reagert overfor virksomheter som de mener i sin markedsføring eller på annen måte har brutt loven.

Universitas har vært i kontakt med rektor på NSKI Høyskolen Øyvind Frøyland som skriver følgende i en epost:

«Denne betegnelsen ble ved en feiltagelse benyttet i beskrivelsen av NSKI Høyskole i forbindelse

med oppdatering av våre nettsider tidligere på året. I stedet for å korrekt beskrive oss som en «skole med akkrediterte høyskolestudier» brukte vi betegnelsen «akkreditert høyskole». Feilen ble imidlertid rettet opp i bare dager etter at KD i brev av 29. juni påpekte forholdet.»

sten tar over

...e sitt første år på bachelor i journalistikk på grunn av eksamensangst.

TANNLEGESTUDENTER FORTELLER:

● Rasisme

● Baksnakking

● Trynefaktor

● Psykisk press

Hull i fasaden: Baksnakking og nedlatende kommentarer fra instruktører er blant det som tannlegestudenter har vaslet om til Kunnskapsdepartementet.

Studenter varsler om fryktkultur på Tannlegehøyskolen. – Det er ikke uvanlig å bryte ut i gråt i løpet av dagen, forteller en av dem til Universitas.

Varsling

tekst Jantra Hollum, Jonas Solgård og Abdurahman Hassan
foto Odin Drønen

– Jeg føler meg helt verdiløs.

Det forteller en av flere tannlegestudenter Universitas har snakket med den siste tiden.

Universitas har fått innsyn i en bekymringsmelding som ble sendt til Kunnskapsdepartementet fra en som oppgir å være tannlegestudent ved Det odontologiske fakultet ved Universitetet i Oslo, ofte kalt Tannlegehøyskolen.

Varslet beskriver en studiehverdag preget av psykisk press, overvåking og baksnakking fra instruktører. Universitas har vært i kontakt med en rekke tannlegestudenter, som alle bekrefter innholdet i varselet. Dessuten forteller de om rasisme, paranoia og høylytt utskjelling på åpen sal. Alle studentene ønsker å være anonyme.

Det odontologiske fakultet sier til Universitas at de ikke kjenner seg igjen i studentenes beskrivelse. Les hele deres svar på påstandene i slutten av saken.

– Rasisme og trynefaktor

Femte semester får studentene ved Det odontologiske fakultet anledning til å prøve seg på fakultetets ferdighetssenter. Da begynner studentene å behandle pasienter ved fakultetets klinikker.

For ni år siden skrev Dagbladet en rekke saker om en ukultur med seksuell trakassering, mobbing og rasisme på Det odontologiske fakultet. Det ble malt et bilde av et utrygt studentmiljø, der studenter

ikke tør å rapportere om kritikkverdige forhold i frykt for konsekvensene. Ifølge studentene Universitas har pratet med, har lite endret seg på de årene.

– Flere instruktører har ikke respekt for studentene. Det er skammelig å ha slike personer ved Universitetet i Oslo, sier den ene studenten, som føler seg både psykisk og fysisk belastet av tilstanden på studiet.

Vedkommende oppgir blant annet å ha forlatt rommet gråtende etter en hendelse med en instruktør og har flere ganger vurdert å avslutte studiene.

Flere av studentene Universitas har snakket med forteller også om forskjellsbehandling og tilfeller av rasisme på fakultetet.

– Instruktørene har sine favoritter. Det er definitivt forskjells-

behandling med tanke på kjønn, alder og etnisitet. Etnisk norske studenter blir behandlet bedre enn de med utenlandsk bakgrunn, sier studenten.

Vedkommende mener at når etnisk norske studenter gjør enkelte feil får det som oftest ikke konsekvenser, mens studenter med utenlandsk bakgrunn får kjeft for å gjøre de samme feilene.

– Blir konstant overvåket

Samtlige studenter Universitas har vært i kontakt med forteller at instruktørene loggfører og vurderer studentene i en bok under klinikkøktene. Det bidrar til paranoia og engstelse for å begå feil, ifølge studentene. De føler at fakultetet ikke har tillit til dem.

– Jeg får ikke ro på klinikken, fordi jeg føler meg konstant over-

våket. Jeg føler meg som en fange på fakultetet, sier studenten.

På klinikken er det ofte lav bemanning og studentene brukes til flere forskjellige arbeidsoppgaver, forteller flere av studentene Universitas har vært i kontakt med.

– Det er veldig høyt tempo og bare stress. Flere instruktører viser ikke forståelse og gir ikke ros – bare kritikk. Det gjør vondt, sier studenten, som til slutt måtte få hjelp av psykolog på grunn av den psykiske belastningen i studiehverdagen.

– Det er psykisk press hver dag. Jeg har angst for å gå på klinikken, og får vondt hver gang jeg ser bygget.

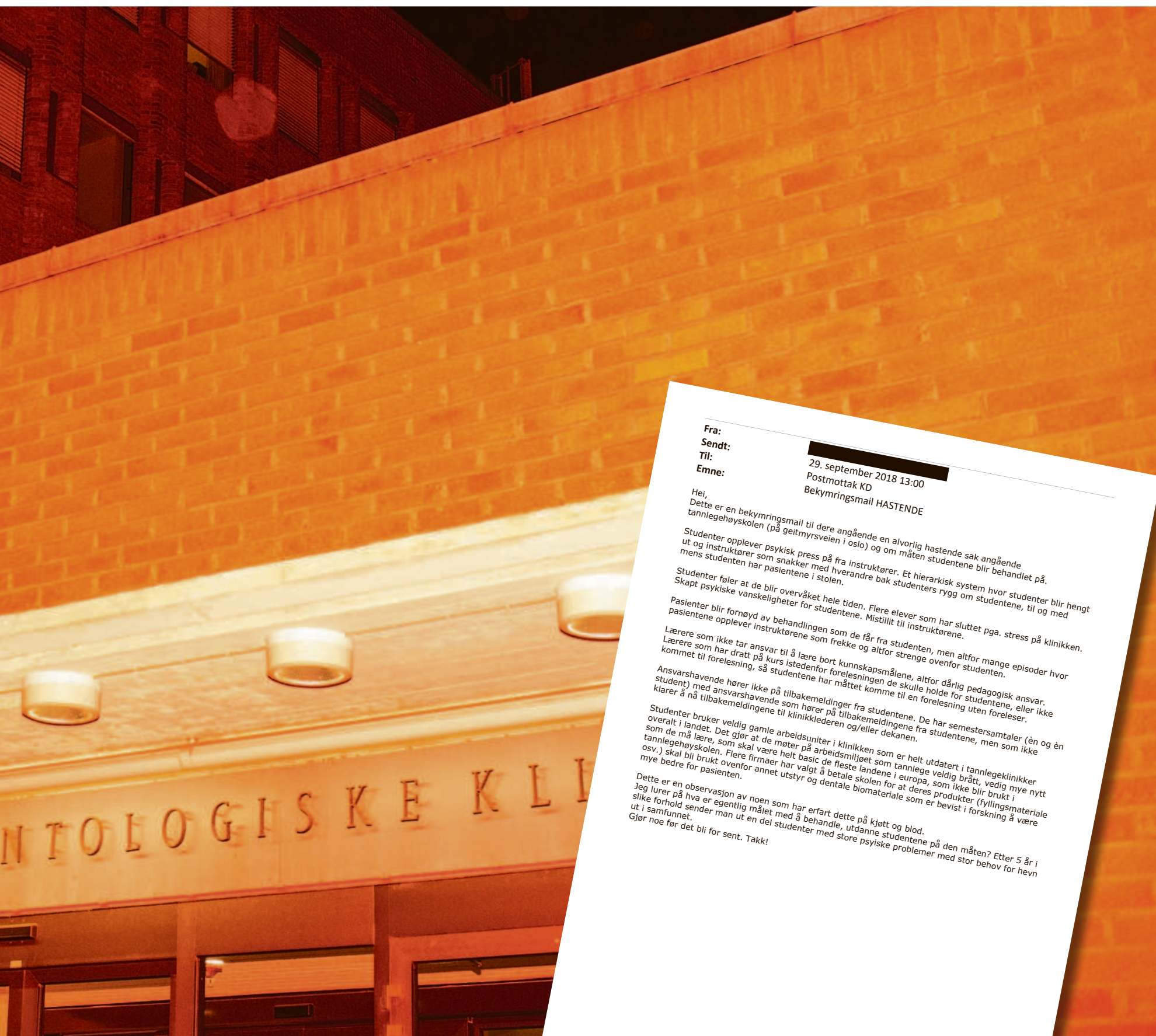
– Høylytt utskjelling

En annen student forteller at flere har opplevd å få nedlatende kommentarer fra instruktører på hvordan arbeidet blir utført – foran pasienten.

Vedkommende forteller at det har vært flere tilfeller hvor pasienten i etterkant av behandlingen

«Jeg har angst for å gå på klinikken, og får vondt hver gang jeg ser bygget»

Fra: [Redacted]
Sendt: 29. september 2018 13:00
Til: Postmottak KD
Emne: Bekymringsmail HASTENDE

Hei,
 Dette er en bekymringsmail til dere angående en alvorlig hastende sak angående tannlegehøyskolen (på geitmyrsveien i oslo) og om måten studentene blir behandlet på. Studenter opplever psykisk press på fra instruktører. Et hierarkisk system hvor studenter blir hengt ut og instruktører som snakker med hverandre bak studenters rygg om studentene, til og med mens studenten har pasientene i stolen. Studenter føler at de blir overvåket hele tiden. Flere elever som har sluttet pga. stress på klinikken. Skapt psykiske vanskeligheter for studentene. Mistillit til instruktørene. Pasienter blir fornøyd av behandlingen som de får fra studenten, men altfor mange episoder hvor pasientene opplever instruktørene som frekke og altfor strenge ovenfor studenten. Lærere som ikke tar ansvar til å lære bort kunnskapsmålene, altfor dårlig pedagogisk ansvar. Lærere som har dratt på kurs istedenfor forelesningen de skulle holde for studentene, eller ikke kommet til forelesning, så studentene har måttet komme til en forelesning uten foreleser. Ansvarshavende hører ikke på tilbakemeldinger fra studentene. De har semestersamtaler (èn og én student) med ansvarshavende som hører på tilbakemeldingene fra studentene, men som ikke klarer å nå tilbakemeldingene til klinikklederen og/eller dekanen. Studenter bruker veldig gamle arbeidsuniten i klinikken som er helt utdatert i tannlegeklinikker overalt i landet. Det gjør at de møter på arbeidsmiljøet som tannlege veldig brått, vedig mye nytt som de må lære, som skal være helt basic de fleste landene i europa, som ikke blir brukt i tannlegehøyskolen. Flere firmaer har valgt å betale skolen for at deres produkter (fyllingsmateriale osv.) skal bli brukt ovenfor annet utstyr og dentale biomateriale som er bevist i forskning å være mye bedre for pasienten. Dette er en observasjon av noen som har erfart dette på kjøtt og blod. Jeg lurar på hva er egentlig målet med å behandle, utdanne studentene på den måten? Etter 5 år i slike forhold sender man ut en del studenter med store psykiske problemer med stor behov for hevn ut i samfunnet. Gjør noe før det bli for sent. Takk!

FAKSMILLE

har lagt merke til instruktørens oppførsel og spurt studenten om det har gått bra.

– Det er ikke greit. Man skal behandle pasienten videre og ønsker ikke at pasienten skal føle seg usikker på å få behandling hos deg, sier studenten.

Det blir også hevdet at instruktørene ikke godtar at studentene ikke kan alt, til tross for at det er en læringssituasjon. Enkelte oppgir å ha blitt utskjelt i plenum på åpen sal eller klinikk foran personalet og medstudenter.

Flere forteller også at de har overhørt baksnakking fra instruktører seg i mellom om andre studenter. Som student er man redd for å få et dårlig rykte blant instruktører og professorer, spesielt siden trynefaktoren spiller en stor rolle for om man kommer gjennom studiet, blir det påstått.

– Med frekke kommentarer og nedlatende tilsnakk er det lett å bli vippet av pinnen. Det er ikke uvanlig å bryte ut i gråt i løpet av dagen.

– Uforsvarlig

Studentene Universitas har vært i kontakt med forteller at alt dette kommer i tillegg til de allerede høye arbeidskravene på studiet. I tillegg til å behandle pasienter må studentene fylle rollen som tannhelsesekretær, resepsjonist og tanntekniker som betyr administrative plikter og laboratoriearbeid.

Alle undervisningsformene er

«Jeg føler meg som en fange på fakultetet»

obligatoriske, og studentene føler de ikke får nok tid til å følge opp det teoretiske.

– Det er uforsvarlig å ha tannlegestudenter som behandler pasienter når det blir satt av så utrolig lite tid til å lese seg opp på ulike sykdommer og behandlingsteknikker, sier en tredje student.

Også andre studenter trekker

frem tidspress som et stort problem på studiet. Man må hele tiden være på topp for å følge med, og flere av de Universitas har snakket med forteller at det ikke blir satt av dager til verken masterskriving eller pensumlesing.

– På dagtid frem til klokka fire har vi pasientbehandling og det er først etter dette at vi kan bruke tid på å lese, forteller studenten.

– Har gode rutiner

Universitas har vært i kontakt med tillitsvalgt for Akademikerne ved Det odontologiske fakultet, Ingvild Johnsen Brusevold, som sier at de ikke har fått inn noen bekymringsmeldinger.

Heller ikke nyvalgt leder for Odontologisk studentutvalg, Aya Bajalan, ønsket å uttale seg da Universitas tok kontakt.

Fungerende seksjonsleder for studentseksjonen ved det Odontologiske fakultet, Hege Glomsaker-Gjessing viser til kommunikasjons-

rådgi-
 ver Astrid

Bjørkeng.

I en tekstmelding til Universitas skriver Bjørkeng at fakultetet

har gode rutiner for varsling, og at alle varsler blir tatt med stor alvorlighet.

«Vi har gode rutiner for varsling ved Det odontologiske fakultet og vi tar alle varsler vi mottar på det største alvor. Vi oppfordrer kontinuerlig våre studenter til å ta i bruk Si fra-systemet. I tillegg har vi en god dialog med studentene gjennom faste månedlige møter mellom instituttleder og studentrepresentanter fra alle kullene. Fakultetet har ikke mottatt dette varselet. Heller ikke studentenes representanter har hørt om det, og de kjenner seg ikke igjen i innholdet. Anonyme varsler er det vanskelig å forholde seg til. Eventuelle uheldige forhold ved studiet som varsles til fakultetet, har vi en prosedyre for å håndtere, i god dialog

med studentrepresentantene».

Etter å ha blitt tilsendt studentenes påstander,

Bjørkeng:

«Dette er grove karakteristiker av vårt læringsmiljø, som vi tar svært alvorlig. Det er overraskende at forholdene verken er varslet om til fakultetet eller kommunisert i regelmessige møter mellom instituttleder og studentrepresentanter, når de møtes en time hver måned og snakker om studentenes studier og hverdag. At ingen av de etablerte kanalene for tilbakemelding og varsling er brukt gjør at vi på neste møte med studentene, på mandag, må diskutere om våre rutiner ikke fanger opp alle problemene studentene møter i sin hverdag».

I Kunnskapsdepartementets tilsvaret til det anonyme varselet står det at det er institusjonens ansvar å ta tak i uønskede forhold, og sier at de ikke har mulighet til å gripe inn.

Hvor går ferden ut i den store verden?

Uansett **destinasjon** kan vi bistå deg med vaksiner og medisinske råd **365 dager** i året.

Vi har **studentpriser!**

Se vår hjemmeside eller ring **23 25 11 11**.

Vi holder til i **Silurveien 2**, i samme hus som der dere avholder eksamen.

Skal du ut å reise og er i behov av nye vaksiner eller trenger på fyll av gamle? **Legevakt Vest er reiseklinikk og kan bistå.**

Husk studentbevis!!

Se vår hjemmeside: <http://www.legevaktvest.no/student>

Legevakt Vest AS
Silurveien 2
0380 Oslo
Telefon: 23 25 11 11
Epost: kontakt@legevaktvest.no

LA OSS SNAKKE OM KJØTT

Er kjøtt nødvendig i kostholdet? hvilken mat skal vi produsere i Norge, er kjøtt en klimaversting, er det bedre å aldri bli født enn å bli spist og har vi egentlig verdens beste dyrevelferd?

Vi har invitert personer med ulike meninger om norsk kjøttproduksjon til å snakke sammen. Og vi vil at du skal komme, lytte og engasjere deg.

**MØT OPP LØRDAG 10. NOVEMBER KL. 13.00 TIL 15.00
PÅ KULTURHUSET I OSLO.**

Vi håper du har lyst til å snakke mer om temaet og åpner derfor opp for videre samtale etter arrangementet. Arrangementet er gratis. Det er begrenset plasser, så vær ute i god tid.

DU MØTER:

Anja Bakken Riise
- leder, *Framtiden i våre hender*

Sigrid Bonde Tusvik
- komiker og samfunnsdebattant

Henrik Syse
- filosof

Hilde Valbjørn Hagelin
- daglig leder, *Anima*

Ola Nafstad
- fagdirektør - *Husdyr, Animalia*

Karen Lykke Syse
- førsteamanuensis, *SUM*,
Universitetet i Oslo

Dag Henning Reksnes
- direktør, *MatPrat*

Lars-Otto Grundt
- bonde

Trine Thorkildsen
- fagsjef ernæring, bærekraft
og dyrevelferd, *MatPrat*

Oda Faremo Lindholm
- journalist, historiker og forfatter

Tor Arne Ruud
- direktør, *Animalia*

**Ordstyrer for dagen er
Bothild Åslaugsdotter Nordsletten:**
- redaktør i fagbladet *Bondevennen*

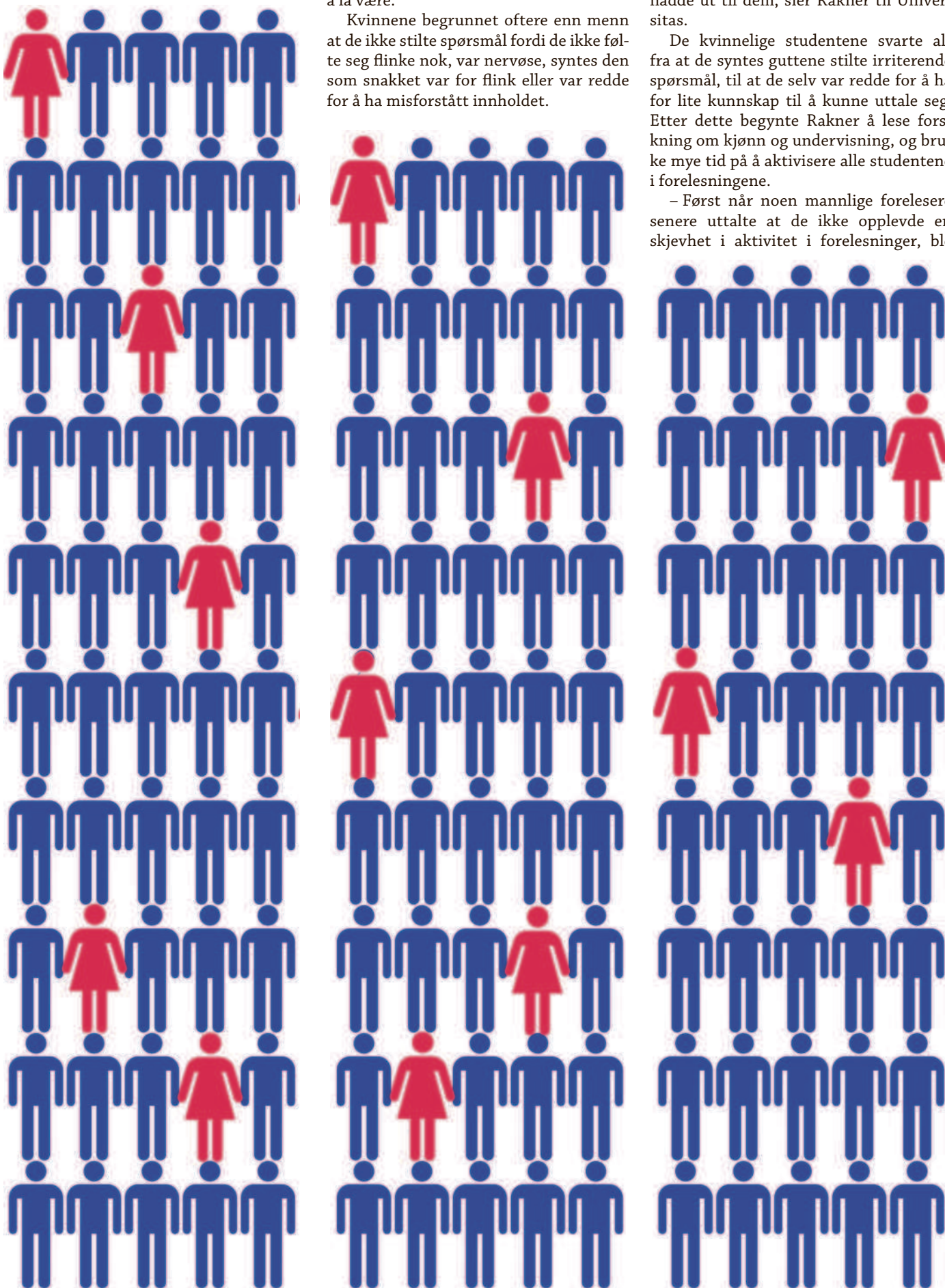

Kvinner er mindre aktive i forelesning

Flere studier gjennomført i både Norge og utlandet viser at menn dominerer i forelesningssalen.

Kjønnsforskjell

tekst Astri Chatura Øverdal
og Ina Pettersen Jevne
illustrasjon Odin Drønen

Kvinnefall: Om det første spørsmålet i en forelesning ble stilt av en mann, falt andelen kvinner som tok ordet med seks prosent.

I en studie publisert i Science Daily i september i år observerte forskere fra Cambridge University 250 seminarer i ti forskjellige land. Seminarene hadde alle lik kjønnsfordeling.

I tillegg svarte 600 av studentene på en spørreundersøkelse om egen aktivitet i undervisningen. Både mannlige og kvinnelige studenter oppga at de ikke stilte spørsmål selv om de lurte på noe, men de hadde ulike grunner til hvorfor de valgte å la være.

Kvinnene begrunnet oftere enn menn at de ikke stilte spørsmål fordi de ikke følte seg flinke nok, var nervøse, syntes den som snakket var for flink eller var redde for å ha misforstått innholdet.

Også tilfellet i Norge

Lise Rakner, professor i sammenliknende politikk ved Universitetet i Bergen har også forsket på fenomenet. Hennes interesse ble vekket etter å ha undervist førsteårsstudenter i noen måneder. Hun oppdaget at hun kunne navnet på de fleste av mennene, men ikke kvinnene.

– Ti minutter før timen var over ba jeg mennene om å gå, og satte meg ned med kvinnene for å spørre om hvorfor jeg ikke nådde ut til dem, sier Rakner til Universitas.

De kvinnelige studentene svarte alt fra at de syntes guttene stilte irriterende spørsmål, til at de selv var redde for å ha for lite kunnskap til å kunne uttale seg. Etter dette begynte Rakner å lese forskning om kjønn og undervisning, og bruke mye tid på å aktivisere alle studentene i forelesningene.

– Først når noen mannlige forelesere senere uttalte at de ikke opplevde en skjevhet i aktivitet i forelesninger, ble

jeg trigget til å forske på dette, forteller Rakner.

Overrasket over resultatene

Resultatet fra forskningen til Rakner var verre enn hun trodde. Da de ble publisert i juli i år, fremkom det at kun tretten prosent av interaksjonene som ble observert kom fra de kvinnelige studentene.

– Jeg ble overrasket, ganske skremt og litt flau. Og jeg tenkte at mine mannlige kolleger tar helt feil når de sier det ikke er noen forskjell, sier Rakner.

I likhet med den internasjonale studien, tror Rakner at kvinner tar ordet mindre grunnet lavere selvtillit og en overutviklet kritisk sans. Men hun tror også at idéen om at man lærer mer av foreleser enn av spørsmål fra medstudenter er godt innprentet.

– Derfor er jeg opptatt av å lære studentene at det lille bruddet er bra, og at studenter som stiller spørsmål også øker sin egen læringseffekt, forteller Rakner.

Kjenner seg ikke igjen

Raino Sverre Malnes, professor ved institutt for samfunnsfaglig vitenskap på UiO forteller at han ikke kjenner seg igjen i forskningen gjort av Rakner og de andre professorene ved UiB.

– Jeg opplever at kvinnene er like aktive som mennene på studiet, sier han.

Malnes mener at han ikke merker noen ujevn kjønnsbalanse, verken i auditoriet eller i antall henvendelser etter timen.

– Egentlig visste jeg ikke at det var et problem. Men hadde det vært tilfeller av ubalanse, ville jeg lagt merke til det.

Lærer ikke nødvendigvis mindre

Førstelektor på Høyskolen Kristiania, Ole Petter Hjelle, har på sin side sett tendensene som fremkommer i forskningen.

– Akkurat det tror jeg er helt riktig, at menn har en tendens til å ta ordet oftere, sier Hjelle.

Hjelle tror likevel ikke at det nødvendigvis betyr at de lærer mer. Han kan fortelle at han ofte observerer tre ulike grupper studenter; de som er aktive og lærer mye av det, de som ikke bryr seg så mye og de han kaller «silent learners».

– De er ikke så frampå, men lærer seg samtidig mye. Det virker på meg som flere kvinner enn menn er med i denne gruppen, uten at dette er basert på annet enn min oppfatning, sier Hjelle.

universitas@universitas.no

Den internasjonale studien fra Universitetet i Cambridge

- I forskningen fant de ut at kvinner oftere tok ordet dersom mange spørsmål ble stilt. Dersom 15 spørsmål ble stilt totalt, økte antall kvinner som svarte med 7,6 prosent
- Dersom det første spørsmålet ble stilt av en mann, falt andelen kvinner som tok ordet med 6 prosent, sammenlignet med om det første spørsmålet ble stilt av en kvinne

Kilde: Science Daily

Universitas presenterer: Hold kjeft, det er eksamen

Hysj! Den lille lesesal

I hvilken lesesal kan man høre blyanten knekke og hvor gråtes det mest? Og viktigst av alt: Hvor er det kaffe?

Eksamenslesing

tekst Philip A. Johannesborg
foto Henrik Follesø Egeland

Selv den personen som til stadighet bor under en stein har vel fått med seg at eksamenstiden er over oss. For når nettene blir lange trekker stressede studenter seg inn på lesesalene og drukner seg i koffein. Universitetet i Oslo er intet unntak. På Blindern har studenter vært stresset i over 200 år, noe som har ført til nok av lesesaler å velge i.

Kriteriene for hva som gjør en lesesal til en god lesesal kan være så mangt. Universitas' utsendte har konsentrert seg om hvor mange plasser det er å velge mellom, hvilke distraksjoner og mengden støy som preger hver lesesal, samt muligheten for å ta seg en kaffe uten å måtte gå altfor langt. I tillegg har de fysiske forholdene fått gjennomgå, både rent funksjonelt og estetisk.

Humanistisk Fakultetsbiblioteket (HF) på Sophus Bugges hus (SB) →

HF-biblioteket er det nyeste tilskuddet i lesesalplasser på UiO. Etter å ha blitt pusset opp i to år, har det endelig funnet sin plass på øvre Blindern. Det er overraskende mange ledige plasser å boltre seg i, og stikkontaktene er fornøylige med god jording. Stillheten er til å ta og føle på. Universitas' fotograf får mange stygge blikk når kameraet klikker i vei, og noen tar til og med fingeren opp til munnen sin for å signalisere at total stillhet er en norm. Du får følelsen av studentene som sitter her er sorte hull som i angstens ånd sluker litteratur. Det kan virke som om noen har gitt opp, for i det ene hjørnet kan du høre lett hulling, som sikkert snart blir hysjet ned.

Estetisk er det ingenting å si annet enn at dette oppussingsobjektet ikke skiller seg ut. Treverket i lesebasene virker pusset ned med sandpapir til avrundede kanter og skribleriene som vanligvis preger slike flater er en saga blott. Er du her tidlig kan du være heldig å få tak i en firkantet sofa med høye, myke vegger slik at du kan hviske til sidemannen uten å se fingrene til medstudentene rundt deg som står klare med et hysj. Er du på jakt etter kaffe så sliter du litt. For å få tak i den må du nemlig ut av bygningen og snike deg over brosteinen. Men skitt au, i friskt luft blir du hvert fall ikke hysjet på.

Universitetsbiblioteket (UB) på Georg Sverdrup (GS) →

UB er selve kremen av kremen. Fra utsiden ser bygningen ut som hypermoderne baderomsfliser, men på innsiden venter den utseendemessige vakreste lesesalen Blindern har å by på. Mellom høye og lave reoler av bøker sitter studentene tett i tett ved langbord uten skillevegger. Bretter du deg ut her kan du potensielt stikke av med to leseplasser og sultne blikk. På det verste tar det ikke mer enn en halvtime å fylle alle plassene. I første etasje går praten lett og det er få som tør å hysje på hverandre. Men jo høyere opp i etasjene du kommer, desto lavere blir lydbildet. Helt på toppen kan du høre en blyant knekke. Stemningen er upåklagelig harmonisk og det er akkurat nok lys til minne deg på at du er på et offentlig sted. Vær obs på at stikkontaktene ikke er tilpasset alle mac-ladere da mange av dem er integrert og senket ned i treverket. I tillegg er kaféen plassert et godt stykke unna leseplassene. Her anbefales termos eller gode venner ved siden av deg som kan passe på eventuelle stjelpbare gjenstander.

Karakterkort

Antall plasser	D
Distraksjoner	C
Nærhet til kaffe	D
Fysiske forhold	B

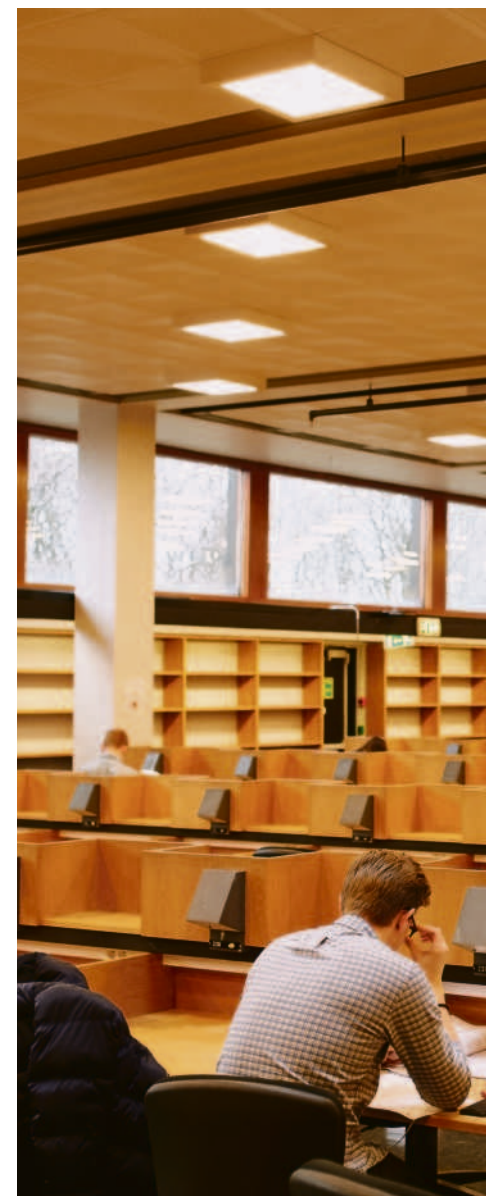
Stappfullt: På Universitetsbiblioteket kan du studere i et dystopisk funkisakvarium omringet av bøker.

Karakterkort

Antall plasser	B
Distraksjoner	C
Nærhet til kaffe	E
Fysiske forhold	B

Oppussingsobjekt: HF-biblioteket har oppgradert og kan tilby sofaplass om du er tidlig ute – eller en krakk?

Instagram-lesesalen: Eilert Sundts hus kan friste med

Alt du trenger for å overleve eksamen!

Alttesten

Følg med

Neste uke anmelder vi lesesalene på BI

Karakterkort

Antall plasser	(A)
Distraksjoner	(B)
Nærhet til kaffe	(A)
Fysiske forhold	(E)

Billig kaffe og bokhyller like tomme som bankkontoen.

← Samfunnsvitenskapelig fakultets leseplasser (SV) på Eilert Sundts hus (ES)

I andre etasje på Eilert Sundts hus ligger Kafkas lesesaler. Over hundre båser står klare for å erobres, lett omringet av tomme bokhyller og store vinduer hvor du kan kaste lengtende blikk ut på de fortsatt nyplantede kirsebærtrærne og friheten som omringer dem. Her er det ingen studenter som hysjer på hverandre, men studentene er likevel stille. Angsten er blitt byttet ut med det som lett kan se ut som bivirkninger av sentralstimulerende stoffer. Folk sitter like mye på instagram som på canvas, og det er nesten aldri mer enn én bok per pult. Det gule treverket som former båsene er direkte stygt, men gjør nytten sin. Bokskapene er lett dandert med klistremerker som virker å være fra før krigens og de har også en egen PC-fri sone. Distraksjonene er få, selv om en og annen lesehest har funnet frem knekkebrødet og tygger i takt. Nærheten til kaffen er et stort pluss her. En etasje ned finner du både SV-kaféen og Trygves kaffebar. Beveger du deg ytterligere én etasje ned finner du studentbulen U1, som byr på kaffe til sjokkerende fem (!) kroner.

universitas@universitas.no

1. Ingen kan huske alt:
Finn det viktigste og fokuser på det. Hvis alt er viktig, så prøv å finn det viktigste av det viktige.

Ekspertens eksamenstips

Oddbjørn By er en av Norges beste til å huske ting. Nå deler han sine beste tips til eksamenslesing.

Note to self

tekst Henrik Giæver
foto Henrik Follesbø Egeland

Kjøpte du pensum nå nettopp? Planlegger du et reallt skippertak den siste måneden før eksamen? Et helt semesters oppsamlet kunnskap skal vurderes på noen få timer, og har du ikke begynt eksamenslesingen for alvor, er det på høy tid å sette i gang.

Dersom du er som mange andre studenter – en kronisk skippetaksstudent – trenger du imidlertid ikke å frykte. Universitas har kontaktet Oddbjørn By, som vant NM i hukommelse i 2004, 2006 og 2008, og bedt om hans beste tips til å nipugge før eksamen.

– Å ha god hukommelse handler i aller størst grad om trening, og det å ha gode teknikker. Jeg tror ikke det er så mange som har naturlig veldig god hukommelse, sier By til Universitas.

I tillegg til å inneha tre NM-titler i hukommelse har han også holdt en verdensrekord i å huske. I 2006 greide han å memorere 72 sifre i rekkefølge på ett minutt, fire mer enn den daværende verdensrekorden.

– Den rekorden har nok passert 100 nå, men det var verdensrekord den gang, forklarer By.

Her er hans beste tips til å lese før eksamen:

2. Ha en strategi for å huske:

For eksempel memo, et tankekart eller andre ting. Det er viktig ikke å «lese, lese, lese» uten noen dypere strategi for å huske. Et problem med kun å lese er at hardt arbeid kan gi skuffende resultater.

3. Ikke skriv ned alt:

Når du husker godt kan det være fristende å skrive ned alt du husker for å imponere sensor. Men ikke bli en robot. Bruk det du husker på en fornuftig måte.

4. Få ut kunnskapen:

På eksamen blir du testet i å ta ut kunnskapen. Mange studenter bruker all tid på å ta inn kunnskapen – men husk å trene på å ta den ut også.

5. Husketeknikker bør ikke brukes til alt:

Mye husker du naturlig. Bruk husketeknikker til det du ville tatt med deg på en huskelapp.

ETTER KATASTROFEN

Virkningene av første verdenskrig

Paneldebatt på Norsk Maritimt Museum
Søndag 11. november kl. 13:00
Med SYNNØVE VEINAN HELLERUD,
EINAR LIE og ULF ANDENÆS.

«THE TOMMY BOYS»
synger sanger fra skyttergravene.

Arrangementet er inkludert i museets inngangsbillett.

NORSK MARITIMT MUSEUM

Arr. Aftenposten Historie og Norwegian Maritime Museum

Nok et «byråkratsforslag»?

Regjeringen foreslår 25 millioner i årets statsbudsjett til nye Sentre for fremragende utdanning (SFU). Jusprofessor Benedikte Høgberg frykter midlene vil forsvinne inn byråkratiske prosesser.

Mer undervisningsgøy

tekst Jo Marvik

Det ligger inne 25 millioner kroner i forslaget til statsbudsjettet om å heve utdanningskvaliteten innenfor høyere utdanning. Pengene skal brukes til støtte og etablering av nye Sentre for fremragende utdanning (SFU).

– På flere felt har undervisningsmetodene stått stille i 200 år. Satsingen vil styrke utdanningskvaliteten for alle studieretninger og fakulteter ved å spre kunnskap og metoder til andre fagmiljøer, sier statsråd for forsknings- og høyere utdanning Iselin Nybø.

Ifølge Nybø skal sentrene være sentrale i det å forske mer på, og spre kunnskap om, forskjellige måter å organisere god undervisning på.

– Kjemper om ressursene

Jusprofessor Benedikte Høgberg fikk oppmerksomhet tidligere i år da hun i en tale til egne studenter uttalte at «pedagogiske evner ikke er et krav for å undervise.»

Til Universitas forteller Høgberg at hun i utgangspunktet er positiv til midlene som skal bevilges til forbedring av utdanning – og undervisningskvalitet. Tross Nybøs forsikring om en forbedring av generell utdanningskvalitet er Høgberg likevel redd disse sentrene kun vil komme studieretningene sentrene er underlagt, til gode. Høgberg skisserer en situasjon hvor fakulteter og studieretninger er i kamp om ressursene.

– Jeg tror at programmene som faller inn under sentrene vil kunne få fordel av midlene. Utdanningen blir i om sentrene kan ha en overføringsverdi til høyere utdanning i sin helhet, sier Høgberg.

– Det disse sentrene burde gjøre er å utvikle gode modeller for undervisning som kan komme alle til gode.

Teknologi i undervisning

Kunnskapsdepartementet og Nybø forteller videre at det eksisterer et stort potensial for en inkludering av nyere teknologi i undervisningen.

Professor Høgberg er imidlertid skeptisk til et stort fokus på teknologi og mener det hele illustrerer et kortidsblaff ved vår tid.

– Vi er fortsatt litt hekta på det der med mobiler og digitalisering. Jeg tror det er del av en trend som kommer til å gå over. Teknologi og innovative løsninger er ikke den rette løsningen i en undervisningssammenheng, sier Høgberg.

Frykter midlene fordufter

Det aller viktigste for en god pedagog er å være i nær kontakt med studentene, mener Høgberg. Også for Nybø er tettere relasjoner noe som vil være sentralt for kvalitetsøkningen innenfor høyere utdanning.

– Gode relasjoner gir god læring. Vi jobber med å utvikle nye mentorordninger til 2019 med et formål om tettere relasjoner mellom undervisere og studenter, sier Nybø.

– Hvis disse midlene faktisk kan muliggjøre for en tettere kontakt mellom studenter og professor, mener jeg det er et gode, forteller Høgberg.

I revidert langtidsplan for forskning og høyere utdanning, som ble publisert samtidig med forslag til statsbudsjett tidligere i år, er det planlagt å bruke så mye som 250 millioner kroner de neste fire årene for å heve utdanningskvaliteten. Professor Høgberg gikk tidligere ut i Universitas og kalte Nybøs tidligere forslag om pedagogiske krav til foreleser «nok et byråkratsforslag». Nå er Høgberg redd for at disse midlene vil kunne fordufte i byråkratiske prosesser.

– Av erfaring vet jeg hvordan slik statlige midler har en tendens til å forsvinne i administrasjon og nyttilsetninger, forteller Høgberg.

Hun vil likevel ikke fullstendig avskrive tiltakene for en bedring av utdanningskvaliteten.

– Hvis disse midlene faktisk går til å heve utdanningskvaliteten, gjøre relasjonen

mellom professor og student tettere og generelt kommer til studentene til gode, er ingenting bedre, sier Høgberg.

Opptatt av klare mål

Avdelingsdirektør ved Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (DIKU) Ragnhild Tungesvik forteller at Sentre for fremragende utdanning siden oppstarten i 2010 har fokusert på å utvikle nye undervisningsmetoder, etablere partnerskap mellom studenter og forelesere og generelt sett heve utdanningens og undervisningens status.

– Hvordan vil dere sikre at pengene brukes formålsrettet og ikke fordufter i administrative prosesser?

– Vi er veldig opptatt av klare mål og milepælsplaner. Etter tre-fire år gjennomføres en evaluering av hva sentrene har oppnådd, og basert på denne avgjøres det om de får finansiering for nye fem år. Tildelingskriteriene er også «performance-based», så de som blir tildelt status som Senter for fremragende utdanning vil ha utgangspunkt i miljøer som allerede fokuserer på utdanning- og undervisningskvalitet, forteller Tungesvik.

universitas@universitas.no

ISELIN NYBØ VILLE SNAKK

Praksis

Utd

Internasjonalt k

Kompetanse

Pe

Mobilitets

Studentmobilit

Fremragende u

Ar

Utdanningskva

... MEN IK

STIPEND

KE OM:

danning i toppklasse

kontor

personlig utvikling

Ny stortingsmelding

erklæringen

tet

Utveksling

undervisning

arbeidslivsrelevanse

alitet

KKE DEN NYE

ORDNINGEN

Elefanten i rommet

Da statsråd Iselin Nybø inviterte til studenttoppmøte for første gang, var det ikke for å snakke om temaet studentpolitikere brenner mest for.

Studenttoppmøte

tekst Selma Joner
foto Odin Drønen

Tirsdag 6. november inviterte statsråd for forskning- og høyere utdanning, Iselin Nybø, til studentpolitisk toppmøte i regjeringens representasjonsbolig. Her skulle studentpolitikere fra hele landet komme med innspill til statsråden på utdanningsfeltet. I alt var 34 organisasjoner, universiteter og høyskoler invitert, representert ved ledere fra forskjellige studentdemokratier velferdsting, samt ISU-Norway, ANSA og Norsk studentorganisasjon.

– Vi har sjeldent tid til å sette oss ned, løfte blikket og se på de politiske linjene som går litt lenger frem i tid. Dette toppmøtet er en arena der vi får anledning til å gå i dybden på noen saker. Vi kan få tid til å utforske veivalg sammen, før regjeringen skal snakke politisk, sa Iselin Nybø fra talerstolen.

Tre ting sto på agendaen da hele det studentpolitiske Norge skulle samles. Utveksling, praksisordninger og langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Gjennom iderunder og diskusjon kom studentpolitikere med sine forbedringsforslag.

Fraværende stipendordning

Det som imidlertid ikke sto på programmet denne dagen var det nye og omstridte forslaget til stipendordning. Regjeringen lanserte tidligere i høst forslaget, som har til hensikt å kutte i hvor mye av studielånet som omgjøres til stipend for studenter som ikke fullfører en hel grad. Det har høstet sterk kritikk fra en samstemt studentbevegelse.

– Hvorfor er ikke forslaget til stipendordning på programmet?
– Det er ikke et tema her. Det er et forslag som er levert til Stortinget, forklarer Iselin Nybø.

– Har kritikken fra student-Norge endret ditt syn på forslaget?
– Regjeringen står bak forslaget den har levert til Stortinget. Nå er denne saken til behandling hos Stortinget, og det er opp til dem å vurdere hva som skjer med det forslaget.

Lederen av Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo, Susann Andora Biseth-Michelsen, er en av dem som har reagert negativt på det nye forslaget om stipendordning. Likevel synes hun toppmøtet var et godt initiativ.

– Studentparlament ved UiO jobber med mange ulike politiske saker. Studentmobilitet, praksis og forskning er tre av dem. Derfor er vi veldig fornøyde med at regjeringen er såpass på ballen med studentinvolvering i disse viktige temaene, sier Biseth-Michelsen.

På spørsmål om hun reagerte på at det nye forslaget om stipendordning ikke ble tatt opp til diskusjon, svarer hun:

– Vi er fornøyde med å bli involvert så tidlig i prosessen, i motsetning til hvordan studentstemmene har blitt hørt i utformingen av endringen i stipendordningen.

– Det er en myte

Statsråd Nybø ville i hovedsak diskutere utveksling. Regjeringen har som mål at 50 prosent av norske studenter skal reise på utveksling innen 2020. To innledere samt en internasjonal student talte utvekslingens sak fra talerstolen, og spørsmål om hvordan utveksling kan bli mer attraktivt for næringslivet ble diskutert. Men hvorfor drar ikke flere studenter på utveksling? Ifølge en undersøkelse fra SSB oppgir studenter at økonomi har mye å si for hvorfor de velger å ikke dra.

– Det er synd at så mange studenter tror utveksling er så dyrt. Det er en myte. Hvis du velger å studere i utlandet kan du ta med deg det norske studielånet ditt og du får et reisestipend fra Lånekassen, sier Nybø.

Reiser du på EUs utvekslingsprogram er det ingen studieavgifter eller skolepenger, og du får et ekstra stipend i måneden fra Erasmus+, forteller Nybø, og legger til:

– Studerer du i et EU-land er kostnadsnivået også i snitt mye lavere, så i mange land får du mer for pengene. Dette er informasjon som må nå flere studenter, mener hun.

ULVANG
RAV ZIP
DAME/HERRE

299;

Heldre
INSIDEOUT
HELDRE
SKUTEVIKEN
LETT DUNJAKKE
DAME/HERRE

599;

VIKAFJELL
OS FLEECE-
GENSER
DAME/HERRE

199;

DBS ALLROAD 4.0
DAME/HERRE
21 Shimano gir og V-bremser.
Før: 1999,- Sport Norge

15 STK DAME
15 STK HERRE

999;

SALOMON XA
PRO 3D GTX
DAME/HERRE

999;

SALOMON XT
ASAMA GTX
DAME/HERRE

999;

CARVINGSETT

HERRE
SKI: Völkl RTM 73
BINDING: 3 Motion TP

DAME
SKI: Elan Snow
BINDING: EL 7,5 Shift

DALBELLO DALBELLO
DS MX 65 DS MX 65
DAME HERRE

SKI - BINDING - SKO

2499,-

**HELLY HANSEN
LIFA STRIPE CREW
GENSER/BUKSE**
DAME/HERRE

99,-

**KARI TRAA
RETT ULLMIX**
DAME

399,-

**KARI TRAA
SVALA
ULLMIKS**
DAME

MAX 3 DELER
PR. KUNDE

199,-

**Sport Norge
Oslo**

åpner kl 08:00

STORGATA 22
0184 OSLO

**NB!
Inngang fra
Storgata**

PRISENE GJELDER
FRA 8. T.O.M.
10. NOVEMBER

DEN BESTE SYKKEL

**DBS INTRUDER
F6/F6W 26"**
KR. 2999,-

10 STK DAME
10 STK HERRE

1999,-

**HELDRE RIM
HØSTSKO**
HERRE

300,-

SKAL REDDE ROMANIA:

– NOEN MÅ GJØRE D

Stormannsgal: Diktator Nicolae Ceaușescu fikk bygget palasset sitt på åtti- og nittitallet, og det er fremdeles ikke ferdigstilt. 1100 rom, én million kubikkmeter marmor og 480 gigantiske lysekroner gjør den ruvende kolossen til verdens

DEN STORE FOLKEVANDRINGEN: 17 PROSENT AV BEFOLKNINGEN HAR FORLATT ROMANIA SIDEN 2007

DEN SKITNE JOBBEN

I et av Europas mest korrupte land tyder den skyhøye utvandringen på at pessimismen råder. Men George (21) og Iulian (30) blir igjen og tar kampen.

UNIVERSITAS I BUCURESTI

tekst
Frida Fliflet

foto
Gina Grieg
Riisnæs

– De fleste tenker nok at kampen mot korrupsjon er tapt, sukker George Vasiliu (21). Han studerer arkitektur ved et av Bucurestis mange universiteter, der vi møter ham en varm høstdag. Korridorene er nakne, den hvite malingen faller av i store flak fra veggene. En tom, jerngrå snacksautomat står ensomt i et hjørne. Likevel vrir det av aspirerende arkitekter i gangene, og det ligger skisser på pultene og gulvet.

– Protester har makt

Det ulmer i Romania. Det siste året har enorme demonstrasjoner funnet sted landet over, og George var selv tilstede under protestene som satte Bucuresti på hodet.

I vinter prøvde det sosialdemokratiske regjeringspartiet PSD å få igjen et lovforslag som i praksis ville lovliggjort korrupsjon og bestikkelser på nærmere 20 000 euro – altså omtrent to millioner norske kroner. Da tok det for alvor fyr, og folket tok til gatene. I hovedstaden brukte politiet tåregass og våpen, hundrevis ble hardt skadet.

Så ble lederen for landets antikorrupsjonsdepartement, Laura Kövesi, brått sparket av president Klaus Iohannis. Hun var svært godt likt, og raseriet blusset enda sterkere opp.

– Slike protester har makt, for regjeringen blir tvunget til å ta stilling til oss, sier George med store øyne.

– Det latterlige lovforslaget i ja-

nuar ble stoppet nettopp på grunn av alle demonstrasjonene.

Dype røtter

Vi sitter ute på skoleplassen, en varm vind rasler i det gulgrønne løvet. Andre studenter spankulerer rundt, røyker, noen titter nysgjerrig på oss, men ingen kommer bort.

– Folk er litt sjenerte her, smiler George. Han er født og oppvokst i hovedstaden, og blir værende her også gjennom studenttiden. Nå er han inne i sitt fjerde år som arkitektstudent. Det er en travelt tilværelse, men han tar seg god tid til å snakke med oss. George forteller om korrupsjon, og hvordan den finnes i alle bransjer i Romania: staten, rettssystemet, politiet og næringslivet. Hvordan den overlevde revolusjonen mot den kommunistiske diktatoren Ceaușescu, som ble henrettet i 1989. Og hvorfor den er så vanskelig å få bukt med. Dette har røtter som stikker svært dypt, ifølge George.

– Revolusjonen endret egentlig ikke så mye. Det var stort sett de samme folkene som ble sittende ved makten, selv om Ceaușescu ble henrettet.

Han fortsetter:

– Under ti prosent av unge rumenere bruker stemmeretten sin. Vi får ingen opplæring i hvordan sivilsamfunnet eller valgsystemet fungerer, forteller han, og sier at flere av vennene hans ikke engang ante at det var en nasjonal folkeavstemning uken før.

Da skulle rumenerne stemme over et lovforslag som kunne begrense likekjønnet ekteskap – men for få møtte opp, og den ble annullert.

George legger til at relativt mange rumenere dropper ut fra videregående. Dette gjelder særlig på landsbygden og blant romfolk, viser tall fra Europakommisjonen. ►►

«Kirken er ekstremt involvert i politikken. Den leverer stemmer, staten leverer penger»

George Vasiliu, arkitekturstudent i Bucuresti

UTENRIKS: ROMANIA

Optimist: George har også meldt seg inn i USR, og vil inn i byrådet for å ta kampen mot korrupsjonen på ekte. Han prøver å holde på optimismen. – Jeg vil ikke gi opp, sier han.

◀ – Uten utdanning blir man mye lettere manipulert. Da vokser fordommene.

Høyt kirkespill

Den store majoriteten – 86 prosent, mer nøyaktig – av rumenere er ortodokse kristne. Kirken er statlig drevet, og nyter stor innflytelse, spesielt på landsbygden. George er skeptisk til makten den har i landet. Kirken har ikke lagt skjul på sin støtte til det omstridte ekteskapslovsforslaget som skulle stemmes over en uke tidligere, og har jobbet hardt for å grunnlovsfeste ekteskap som noe mellom utelukkende mann og kvinne.

– De er ekstremt involvert i politikken. Kirken leverer stemmer, staten leverer penger. Uansett hvem som styrer, har de alltid råd til å bygge nye kirker og høyne prestenes lønninger. Det er et vel-smurt maskineri, sier George.

Han forteller at prestene i små lokalsamfunn gjerne går fra dør til dør og sier «kom, nå går vi og stemmer». De finner ut av alt, mener han, og forteller med hevede øyenbryn at når kjærestens far ikke stemte det presten hans ville, kom straffen: Han fikk ikke kjøpe ved til vinteren.

Redd Romania

En koloss av et bygg ruver over oss. Det rumenske parlamentet er verdens andre største administrative bygning – bare Pentagon er større – og kan sees fra verdensrommet. Kontrasten til det forslitte universitetet er overtydelig.

– Unnskyld for at jeg er sen, sier en stemme på klingende norsk. Politiker Iulian Bulai (30) kommer svingende inn på sykkelen sin, plettfritt antrukket i dress og slips. Dette er en verdensvant rumener: født og oppvokst i Romania, men har bodd i Kina, Portugal, Tyskland, Italia – og Norge. Han er utdannet kunstner fra Kunsthøyskolen i Oslo (Khio), og snakker flytende norsk. Søstrene bor fortsatt i Norge.

– Jeg føler meg veldig europeisk, sier han og smiler.

Men etter mange år i utlandet er Iulian tilbake for å ta i et tak for hjemlandet. Nå er han sekretær i parlamentet for det ferske partiet Uniunea Salvați România (USR), direkte oversatt «Union redd Romania». Kampen mot korrupsjon er kampsaken deres, og til tross for knappe to år på baken har de sust oppover den politiske stigen.

– Det er jo en stor hjerneflukt som skjer. Rumenerne i Norge er høyt kompetente folk, de er entrepenører og håndverkere. Men folk er lei, de orker ikke kjempe lenger, de vil ha bedre muligheter, sier Iulian.

– Er du noen gang bitter for at alle forlater landet som trenger dem?

– Man skal ikke dømme dem som drar, sier han alvorlig og lener seg frem i stolen.

– Det er et forståelig dilemma: Om man må velge mellom familien sin eller landet sitt, velger man jo familien.

– Folk er ignorante

Noen håndverkere hamrer og meisler på et vindu flere etasjer opp. Fotografen bemerker tørt prioriteringen av statlig pengebruk. Store deler av hovedstaden råtner og flasser av, tusenvis av innbyggere er uten tak over hodet – men det tilsynelatende strøkne palasset har man råd til å pusse opp.

– Blir man litt apatisk i et land med så mye korrupsjon?

– Ja, absolutt. Folk er ignorante, og har lite tilitt til politikere – man har blitt lurt så mange ganger. I Norge, som har svært lite korrupsjon, er folk mye mer sosialt engasjerte, sier Iulian.

Han forteller at USR prøver å være så gjennom-siktige som mulig. De vil gjøre det mer spiselig å være politisk aktiv. Neste valg er i 2020, og de er forberedt på å jobbe hardt for å komme til makten.

– Det blir kjempetøft, men vi kommer til å klare det. Framtiden er i våre hender: Vil vi kjempe for den, har vi den. Om ikke, tar noen andre den. Det er opp til oss.

Vi blir vist rundt i Parlamentsbygningen, en bløtkake av hvit, stram marmor, som et evig vitnesbyrd på diktatorisk stormannsgalskap. De endeløse gangene er folketomme, bare en vaskedame og en og annen vakt lusker rundt. Snart er det kveld, og Iulian er ferdig med nok en lang arbeidsdag. Vi går ut, det er blitt mørkt, men byen lyser. Iulian setter seg på sykkelen.

– Jeg blir ikke her for alltid jeg heller. Men nå er jeg i Romania for å gjøre

det jeg må: Kjempe mot korrupsjonen. Jeg er optimist, men realist.

«Jeg blir ikke her for alltid, jeg heller»

Iulian Bulai, politiker i antikorrupsjonspartiet USR

Ung pessimisme

Tilbake på arkitekturuniversitetet trekker studentene gradvis inn i den store murbygningen igjen, og vi blir alene igjen på plassen. George forteller at mange av vennene hans er spredt utover Europa: Tyskland, Storbritannia, Frankrike. Han tror mange unge rumenere kjenner på en dyp pessimisme.

– Man blir veldig demoralisert, gamle som unge. Jeg kjenner veldig mange som har forlatt landet. Det sier jo sitt.

Han ser utover universitetsplassen, som ligner en slitt, men smått staselig skolegård. Solspillet er i ferd med å forsvinne fra maleriene på mureveggen, og George foreslår vi trekker inn.

– Bare fra dette universitetet vil sikkert halvparten dra for godt.

– Har du vurdert å dra selv?

– Egentlig ikke. Noen må jo bli her og gjøre denne skitne jobben.

Kontrasten: Hvordan er unges muligheter i Romania? Bucuresti er en by med muligheter, sånn som alle andre storbyer, mener Iulian.
– Folk strømmer jo til byene for å gjøre karriere i Norge også. Men her er kontrastene så utrolig mye større.

kulturredaktør: Johannes Fjeld
johannes.fjeld@universitas.no 926 97 107

KULTUR

Studenter hanker inn verdenskjent kunstner

KUNST: I 2019 stiller kunstsperstjernen Jeff Koons ut noen av sine mest kjente kunstverk på The Ashmolean Museum i Oxford. Mange av verkene er aldri før vist i Storbritannia. Dette melder The Guardian.

Museets direktør Alexander Sturgis sier til den britiske avisa at det var studenter, og ikke kuratorer,

som overtalte kunstneren. Studenter i Edgar Wind Society for Art History ved Oxford University startet nylig en pris for samtidskunst, og Koons var den første vinneren. De inviterte ham derfor til Oxford, hvor han tok imot prisen, og planene for utstillingen ble lagt kort tid etter.

FOTO: KIM/THEGIRL.SNY

Uten en tråd: Arturo Finschi-Rocco, aka Miss Cameron Claiborne, lot (nesten) alle klærne falle til tonene av Etta James' «I just want to make love to you» i andreetasjen på Elsker.

KULTURANBEFALING

Johannes Fjeld, kulturredaktør i Universitas

Film fra sør er blitt mildere i år, Cannes vi tro at det er sant?

HVA: Film fra sør-festivalen

HVOR: Vika Kino, Klengenberg Kino, Cinemateket, Vega Scene, Kulturkirken Jakob

NÅR: 8.-18. november

ENDELIG ER DET DUKET FOR OSLOS STØRSTE FILMFESTIVAL:

Den store Oslo-filmfestivalen om og for kronisk norske nordmenn fra Oslo. Kødde, den festivalen finnes ikke (jeg bare fant den på oppe i det tøysete hodet mitt). Oslos største filmfestival er nemlig Film fra sør, som går av stabelen for 28. gang. 8. november. I løpet av festivalens elleve dager vises 80 filmer fra Asia,

Afrika og Latin-Amerika, fordelt på 250 visninger på seks kinoer. Hele elleve lands Oscar-kandidater står på programmet, deriblant japanske Hirokazu Koreedas «Shoplifters», argentinske Luis Ortegas «The Angel» og uruguayanske Álvaro Brechners «A Twelve-Year Night». Jeg har ikke sett noen av dem fordi jeg glemte å dra til Cannes i år (typisk meg), men jeg hører de er bra. Du får også mulig-

heten til å møte stjerner som den kasakhstanske filmskaperen Emir Baigazin, den iranske regissøren Mani Haghighi og den tyrkiske Sundance-vinneren Tolga Karaçelik (må ikke forveksles med den norske kommunen). Ikke hørt om, sier du? Nei, du er vel en sånn som bare ser film fra nord du, kan jeg tenke meg! Unn deg en film fra sør før eksamen, den går rett vest uansett.

Flinke piker som blir slemme

Han kombinerer studielivet med scenegulvet, og det maskuline med det feminine. Nå vil han ta et oppgjør med den flinke piken.

Drag

tekst Teresa Eltervåg Cissé og Ingeborg Nyrud
foto Charlotte Førde Skomsøy

Lyset i andreetasjen på Elsker slukkes, og en glamorøs Cassie Brødskive inntar scenen i sitt neongrønne kostyme og matchende parykk. Tiden er inne for å «lip sync for her life», og det gjør hun. Et tett pakket show følger.

Tolkningene av kveldens tema er mangfoldige. Samtidsdans, satire, strippende nonner og en PowerPoint hvor ansiktene til Donald Trump, Kim Jung-un og Vladimir Putin er photoshoppet over pornografiske bilder, figurerer side om side. Jubelen står sterkest hver gang et plagg faller. Såkalte «costume reveals» er et vanlig grep i dragsjangeren.

– Vi er fra Bårdar, hvis noen lurte. Det er der vi lærte alt vi kan, sier dragartist Bleach Boo-Boo under en fremføring av låta «You Think You're A Man» av den ikoniske drag-artisten Divine.

Alter ego

Jens Martin Hartvedt Arvesen (27) er student ved Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO) storparten av tiden han er våken. I 2017 påbegynte han master i dans etter å ha fullført en bachelorgrad i jazzdans noen år tidligere. Hans andre store lidenskap er dragpersonaet Cassie Brødskive.

– Det er vanlig i drag å ha et alter ego som er en karakter, men Cassie er ikke noen andre enn meg. Jeg er Cassie Brødskive, forklarer han. ▶▶

◀ Navnet har utviklet seg gradvis fra Cassie Bradshaw, som henspilte på karakterene Carrie Bradshaw og Cassie Ferguson, fra henholdsvis TV-serien «Sex og singelliv» og musikalen «A Chorus Line».

– Det handler om å gjøre ting jeg ikke føler meg fri til å gjøre i hverdagen.

Arvesen er aktuell med arrangementet Draglaboratoriet på utestedet Elsker. Det er langt ifra første gang han holder show på dragscenen, tidligere har han arrangert hele seks dragshow på ett semester. Det innebærer som oftest sang, lip-syncing og dans, pakket inn i en forrykende forestilling med paljettkostymer, høye hæler og vittige replikker.

Inspirert av RuPaul

Selv begynte han med drag for fem år siden.

– Jeg var med i såkalte drag-grupper tidligere, som danser. Så begynte jeg å se på RuPaul's Drag Race, og ble inspirert.

Som dansestudent ved KHiO opplevde han ofte pensum som kunstnerisk begrensende.

– Menn skulle være maskuline og kvinner feminine. Det kjente jeg meg ikke igjen i, og jeg trengte å ta eierskap over det feminine i meg. Da begynte jeg å sette opp show med min egen gruppe i 2013, og vi har ikke slutta med det siden.

Paljetter og paneldiskusjon

Denne gangen tar Arvesen imidlertid showet i en enda mer utradisjonell retning. I tillegg til dragshow med påfølgende fest, vil det også bli holdt en faglig paneldiskusjon for de som er interessert.

Temaet for diskusjonen er «Good Girl Gone Bad». På arrangementets Facebook-side kan man lese følgende: «Good Girl Gone Bad er synlig i både popkulturen og i dragsjangeren. Hva er det med dette narrative som gjør oss fascinert? Er den flinke piken syk eller frisk?

Er den slemme piken frigjort eller opprettholder hun skjønnhetstyranniet? Kan man, gjennom drag, bli en sterk kvinne? Er det bare kvinner som er snille, slemme og sterke?»

– Siden jeg aldri har holdt noe lignende, vet jeg ærlig talt ikke hvordan det kommer til å bli. Jeg regner med at det blir artig, og veldig interessant. En slags stand-up med faglige drypp, forklarer Arvesen.

– Et laboratorium

Navnet Draglaboratoriet er selvforklarende, mener han – det er et laboratorium hvor man forsker på drag. Han sammenligner showet med en fremleggelse av forskningsresultater.

– Jeg gjør dette for meg selv, men også for hele miljøet. Personlig følte jeg meg låst av drag-tradisjonen. Den var blitt begrensende og innsnevret.

Gjennom Draglaboratoriet håper han miljøet kan bli bedre kjent med sjangeren.

– Jeg prøver ikke å gjøre drag til

«Tucker» aldri:– Jeg forandrer ikke på kroppen min for å bli mer feminin, sier Jens Martin Hartvedt Arvesen, aka Cassie Brødskive (27).

noe nytt, men heller vise frem hva som finnes der fra før. Gjennom å bli kjent med tradisjonen, kan man bryte den opp og kanskje gjøre noe annet med den.

– Bryter med normene

Etter showet innledes det til panel-samtale med noen av deltakerne, med drag king Robin (Ann-Christin Kongsness) som ordstyrer. Det stilles spørsmål fra salen om hvorfor fenomenet «bad girl» er så populært.

– Det er et så tydelig oppgjør med den flinke pike. Det er et ekstra lag med stigma rundt det å ha en skeiv seksualitet, derfor snakker dette fenomenet enda bedre til oss. Vi identifiserer oss med den frigjorte kvinnen, sier Cassie Brødskive.

Dragkollega Gloria Mundi (Andreas Ihlang Berg) er enig.

– Det forventes at drag queens er bad girls. Uttrykket vi allerede har, gjør oss til bad girls i samfunnet, fordi vi bryter med kjønnsnormene.

Robin spør hva det er som egentlig kjennetegner en bad girl.

– En kvinne som ikke er definert av en mann, svarer Bleach Boo-Boo (Emanuel Waal Hem) bestemt.

– Jeg er enig med Bleach Boo-Boo, og det er litt ironisk, siden vi selv er menn, påpeker Fishy Prize (Henrik Lorentzen Gulbrandsen).

Det er imidlertid ikke alle bak kostymene som er menn. Tanja McKenzie (Merete Stenberg) sier hun innså at kvinner kan gjøre drag etter å ha sett drag-kollega Elektra Puzzz (Katinka Steensgaard).

– Med en gang en jente sier nei, med én gang en jente sier «jeg vil ikke gjøre som du sier», da er hun bad. Med en gang du har en egen vilje og noen egne meninger, da er du overfølsom, sier hun.

– Kunst er politisk

Arvesen mener drag er grunnleggende politisk, fordi det står i opposisjon til normene. Likevel har ikke Draglaboratoriet noe politisk budskap i tradisjonell forstand.

– Kunst er politisk, men det er i så fall bare konsekvensen av kunsten. For meg er det kunstneriske det viktigste. Drag er «Queer» og «underground», og det er viktig at det også forblir sånn.

Arrangementer som Arvesens «forskningsprosjekt» har sjelden eller aldri blitt gjort i Norge før, mener han.

– Dette er kanskje ikke så veldig vanlig. Men så er jeg ikke nødvendigvis representativ for dragmiljøet heller.

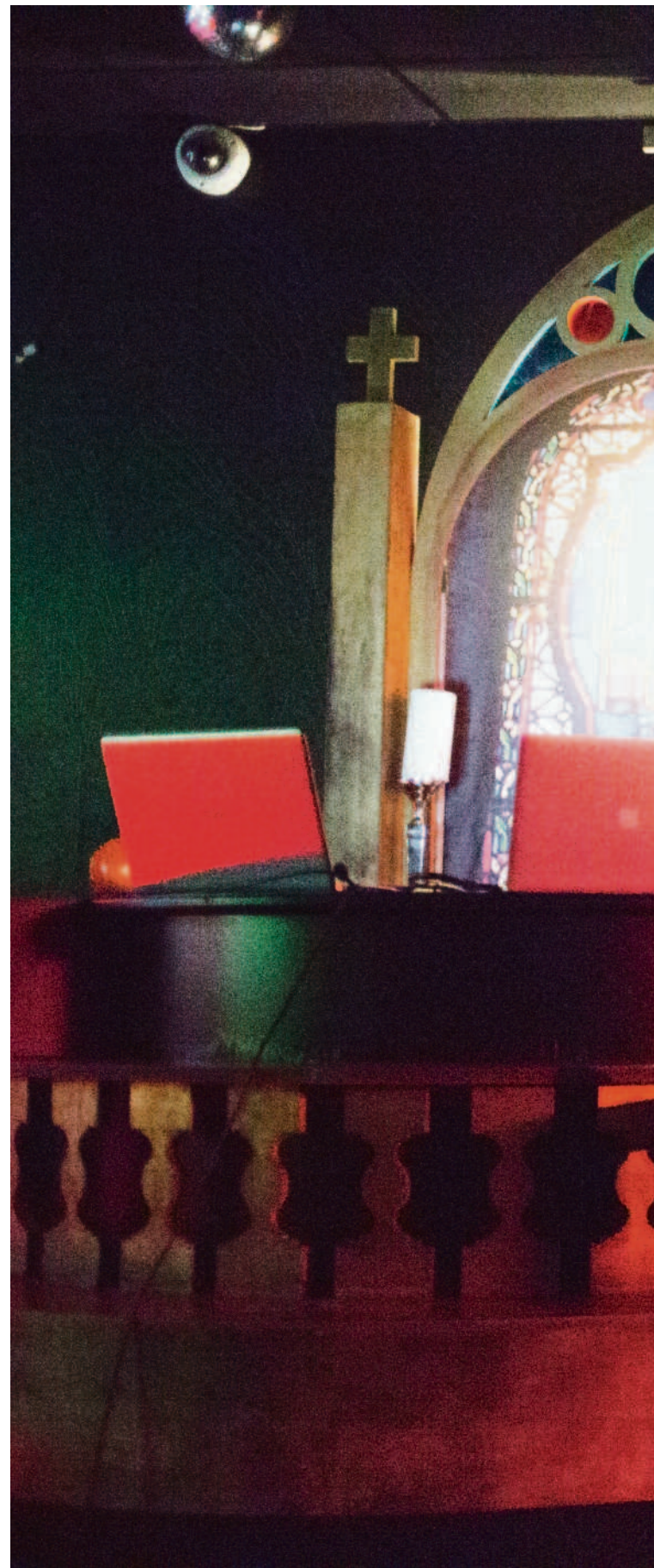
Det er det imidlertid kanskje ingen som er, mener Arvesen.

– Heldigvis gjør de fleste forskjellige ting. Men jeg har en tilnærming til drag som først og fremst handler om uttrykket, og dette uttrykket nærmer seg meg selv mer og mer. I drag skal forvandlingen fra ditt hverdags-jeg til ditt alter ego være en betydelig endring, men jeg utfordrer dette.

Arvesen sier han ikke alltid bruker sminke og parykk i sin drag. Han bruker heller aldri BH, og han «tucker» aldri.

– Jeg forandrer ikke på kroppen min for å bli mer feminin. Jeg bruker av og til korsett, men det er mer av kostymemessige årsaker enn silhuett. Jeg bryter ganske betydelig med den tradisjonelle forståelsen av drag.

kulturredaksjonen@universitas.no

Altergutt: Aleksander Divolino Hovne, aka Tatjana Sapphire, slapper av med en brus før

Drag

- Drag er et midlertidig og performativt skifte av kjønnsuttrykk. Ved dragopptreden tar man ofte utgangspunkt i stereotyper knyttet til de to kjønnsmajoritetene, kvinner og menn
- Drag queen: Biologisk mann som opptre som kvinne
- Drag king: Biologisk kvinne som opptre som mann
- Tucking: Teknikker brukt for å skjule penis og testikler
- Moderne drag har røtter i ballkulturen i New York på 80-tallet, og har blitt popularisert gjennom det amerikanske reality-programmet RuPaul's Drag Race

Kilde: Store norske leksikon, Draglaboratoriet

Lip sync: Jens Martin Hartvedt Arvesen

forestillingen.

aka Cassie Brødkvive, gir alt til «The Secret Is Love» av Nadine Beiler.

Showtime: Ann-Christin Kongsnes, aka Robin, varmer opp til showet i garderoben sammen med jentene.

debattredaktør: **Selma Joner**debatt@universitas.no 938 08 470
Frist: **søndag klokka 17**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Lucifer, Belsebub, Satan og Belial

–Jeg håper også at du som leser dette ikke faller for alle kallenavnene man gir kjønnskvolteringen, om så positiv særbehandling, kjønnsponng eller alt annet man kan finne på. Husk: Det finnes mange navn for det samme onde. Djevelen kalles også for Lucifer, Belsebub, Satan og Belial, skriver en student på NTNU som vil forholde seg anonym, i Universitetsavisen. Hen mener kjønnskvoltering, eller positiv særbehandling, som skal ha til hensikt å fremme like-

stilling og et bedre læringsmiljø i utdanninger, har nettopp motsatt effekt. Ifølge hen er det de mest motiverte og best kvalifiserte hodene som utgjør og skaper det beste læringsmiljøet, og de finner man ved å fokusere på karakter-snitt: – Jeg vet godt at min søster, om hun hadde ønsket å komme inn på sjukepleieren og hadde hatt karakterene til det, kunne mistet plassen til fordel for en som var så heldig at han ved fødselen ble til-delt motsatt kjønn, skiver hen.

Problemløst underskudd

Problemene står i kø for den nye faddersjefen på Universitetet i Stavanger (UiS). På grunn av et sviktende t-skjorte-salg, dårlig oppmøte og et fadderstyre på Granca-tur, gikk årets fadderfestival på UiS over 600 000 kroner i underskudd, melder Studentmediene i Stavanger (SmiS). – Det er selvsagt en økonomisk utfordring, men det er viktig å se på det som en utfordring og ikke

et problem. Og jeg er veldig glad i utfordringer, sier den helt ferske faddersjefen Christian Hjellev. Til sammenligning med årets festival vil prioriteringene for neste år bli ganske annerledes, forteller han: – Det blir nok en del kutt på poster som artister, underholdning og styretur, men det skal fortsatt bli en bra festival selvfølgelig.

Ukas sitat:

«Hva kan man gjøre når magien i kollektivet dør ut i en tåke av forefallende oppvask og ukalkulerte nachspiel?»

Torleif Aarre, saksbehandler i Jussformidlingen lar begeret renne over i kommentarform i forrige ukas Studvest.

Ukas tweets:

Kari Elisabeth Kaski @karielaski

Livet tilbake på Blindern: når du er 6 år eldre enn de du tar fag med og deres favoritt-samtaleemne er hvordan det er å bo alene.

Ja, skjønner at det er vanskelig når du fortsatt bor hjemme ;(

Stein Hakke @SteinHakke

Som student på Blindern var livet enkelt og hyggelig. Jeg fikk gode karakterer og mange damer. Som fattig #sosialklient er alt vanskelig.

Jeg SA jo til deg at du ikke skulle studere sosialantropologi.

Ulrikke Stuve @ulrikkeja

#studentproblemer: når du ikke har melk, og må bruke Baileys til kaffen

Nei, nå må du gi deg. Studentproblemer i HOLMENKOLLEN da eller

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas? Send innlegget ditt på e-post til debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Studentene trenger en pensjonsrevolusjon

Pensjon

Andreas Sjalg Unneland, leder av Sosialistisk Ungdom

Det er langt fra fadderuken til pensjonstiden. Det betyr ikke at studentene burde bli pensjonstapere av den grunn.

Studentene ranes. De fleste studenter må ha en deltidsjobb ved siden av studiet for å få endene til å møtes. Lite vet studenter som arbeider i privat sektor, som på bensinstasjon eller i butikk, at det foregår et stille pensjonsran.

Er du deltidsansatt som arbeider under 20 prosent så har ikke arbeidsgiver plikt til å spare pensjon for deg. Og dersom du er midlertidig ansatt kortere enn 12 måneder, må arbeidsgiver sette av penger til pensjonssparing, men bytter du jobb eller slutter, så forblir pengene hos arbeidsgiver og du får ingenting.

Sosialistisk venstreparti og Arbeiderpartiet har fremmet et forslag om å ta et oppgjør med et system studenter og midlertidige

ansatte taper på. Dersom Senterpartiet og Kristelig Folkeparti støtter forslaget, kan det anses som en pensjonsrevolusjon. Spørsmålet om rettferdig pensjon avgjøres i Stortinget høsten 2018.

Dersom du i dag tjener under 96 833 kroner i året så har du ikke krav på tjenestepensjon. Dette sjiktet befinner mange studenter med deltidsjobb seg i. Offentlig ansatte får all sin pensjon

fra første krone. Men over en million ansatte i private bedrifter, mange av dem studenter, har ikke den samme rettferdige ordningen. Næringslivet sparer i dag milliarder på et utrygt arbeidsliv med innleie, korte og midlertidige kontrakter, fordi de da slipper å betale pensjon. Dette urettferdige systemet gjør at studenter fort blir pensjonstapere i studietiden.

Hvert studieår er ett år mindre i arbeidslivet. Studentenes sene introduksjon i arbeidslivet kan bety tapte år med pensjonssparing. Vi mener det rettferdige ville være at studentene også får pensjonsponng for studier, slik at

de ikke taper pensjon på å velge å studere. Du skal ikke straffes når du er gammel fordi du valgte å studere da du var ung. Dette er et krav studentene selv ønsker og som løftes av

«Lite vet studenter som arbeider i privat sektor, på bensinstasjon eller i butikk, at det foregår et stille pensjonsran»

NSO. Det er på tide at politikerne lytter til studentene.

Mange studenter vil oppdage altfor sent at man har tapt mange pensjonsponng om dagens system fortsetter. Derfor trenger vi en pensjonsrevolusjon denne høsten som sørger for at dagens unge også får en verdig pensjon.

Regjeringa undergraver retten til utdanning

Stipendordning

Vemund Rundberget og Håvard Sagbakken Saanum, leder og styremedlem i studentgruppen til NTL Ung i Oslo

Regjeringas forslag om å svekke muligheten for å få omgjort studielån til stipend, er bare det siste av mange endringer de har gjennomført de siste årene som går på bekostning av studentene. I rekken av blant annet svakere kjøpekraft, høyere rente på studielånet, strengere krav for å få boliglån, at reisestipend er omgjort til reiselån, er dette det siste studentene trenger.

Flere må fullføre, og fullføre på normert tid. Det må likevel skje på studentenes premisser. Om det viser seg at du har valgt feil ett år ut i studiene, så bør du ikke straffes for å endre studie. Det kan ikke være slik at man fortsetter i en utdanning man ikke vil ha, fordi det koster for mye å gjøre noe med det. I tillegg er verdien av det å studere, av kunnskap, av den kompetansen du tilegner deg så mye større enn det en grad på papiret gir deg. Å bygge videre på en bachelor i statsvitenskap med studier innen historie og samfunnsøkonomi, er bare en fordel. Et årsstudium i psykologi vil gjøre deg til en bedre sykepleier. Kunnskap har en egenverdi, det må studiestøtta gjenspeile.

Kuttet vil ramme studentene, ikke gi insentiv som regjeringa antar. Mens de tror at mange studenter

driver latskap og med vilje bruker lengre tid enn nødvendig på studiene, vet vi at virkeligheten er helt annerledes. Studenter flest fullfører ikke på normert tid. Helse, manglende undervisning og informasjon, og ikke minst økonomisk situasjon er bare noen av hindrene fra å ta høyere utdanning i dag. Da blir det å kutte i stipendet til studenter helt misforstått måte å få folk til å ta mer utdanning. Att på til, får studentene svekket kjøpekraft som følge av regjeringens politikk.

Det er grunnleggende uakseptabelt at studentene får svekket, ikke styrket, kjøpekraft når de studerer. Ingen er imot 11-måneders studiestøtte, men det går ikke an at det går på bekostning av studentenes råd når de faktisk jobber med studiene. Likevel, er det regjeringens politikk. Hvis noe, er det nok en grunn til å jobbe mer deltid som vi vet går utover læringen. I praksis er det vi studenter som betaler for 11-måneders studiestøtte, som betaler for mer kunnskap til å bruke i arbeidslivet og som betaler for å ikke være i stand til å alltid kunne ta en fullstendig utdanning. Regjeringas regning skyves over til oss når vi ønsker å være bedre arbeidstakere.

«Det er nærsynt politikk å spare inn til statskassa når man sender studentene regninga»

Det handler om lik rett til utdanning. For hver krone vi kutter i studentenes økonomi, undergraver vi retten til utdanning for alle. Vi kan ikke gjøre det dyrere å studere – uansett. Det er nærsynt politikk å spare inn til statskassa når man sender studentene regninga. Vi må heller øke studiestøtta og øke stipendandelen!

Kjære Iselin Nybø, ikke fuck med stipendet vårt!

ARKIVFOTO: LUCAS LEONARDO IBANEZ-FEHN

Studiestøtte

Susann Andora Biseth-Michelsen, leder av studentparlamentet ved Universitetet i Oslo

Den 17. januar i år var det nok mange som prisert seg lykkelige. Endelig hadde vi fått en minister for forskning og høyere utdanning fra det selverklærte studentpartiet Venstre! Lykken viste seg derimot å bli kortvarig.

I ukene etter fremleggelsen av statsbudsjettet har studentmediene vært fylt opp av frustrerte studentledere. Årsaken til frustrasjonen er regjeringens nye stipendordning. Forslaget går ut på å gå vekk fra dagens stipendordning hvor 40% av lånet ditt blir omgjort til stipend dersom du avlegger tilstrekkelig studiepoeng, over til at kun 25% av omgjørelsen baserer seg på studiepoeng og de resterende 15% omgjøres først når du har fullført graden din. Ved første øyekast virker

kanskje ikke dette forslaget så ille, men for et stort antall studenter vil dette føre til ett stort kutt i studiestøtta.

For det er ikke alle som treffer blink på første forsøk. Av og til må man innom ett år på idéhistorie for å innse at det var sykepleier man skulle bli. Ja, og hvis denne ordningen faktisk ikke klarer å tvinge flere studenter til å fullføre studiene sine – da sparer regjeringen hele 256 millioner kroner på forslaget! Dette kan ikke tolkes som noe annet enn ett desperat og lite gjennomtenkt forsøk på å tvinge flere studenter til å fullføre studiene sine, og samtidig kutte en kvart milliard kroner.

I skrivende stund er det over 15 000 personer som har signert oppropet «bevar stipendet». Det er ikke så lett for oss til tider litt trauste studentpolitikere å engasjere studentmassen, men studiestøtta kan alle eniges om at den koddet du faktisk ikke med. Så kjære Iselin Nybø: lytt til dem du faktisk er statsråd for og la stipendordningen være i fred!

« Dette kan ikke tolkes som noe annet enn et desperat og lite gjennomtenkt forsøk på å tvinge flere studenter til å fullføre studiene sine, og samtidig kutte en kvart milliard kroner »

Tilbudsguiden

AVIS

Da Dagsavisen

Dagsavisen
Grubbegata 6
Oslo

dagsavisen@kundesenter.com
www.dagsavisen.no
Tlf: 22 99 80 50

50 % studentrabatt på Dagsavisen

MORGENBLADET

abo@morgenbladet.no

www.morgenbladet.no
Tlf: 23 33 91 80

50 % studentrabatt på Morgenbladet

Bestill her:
www.morgenbladet.no/student

LEGE

Colosseumklinikken MEDISINSKE SENTER AS

20% Studentrabatt!

LEGEVAKT
Gynekolog
Psykolog/psykiater

allmenn@ckms.no
www.ckms.no
Tlf: 23196040
Sørkedalsveien 10c, 0360 Oslo

MUSEUM

om; bymuseet

SØTTILLET
Bli med inn i en typisk 70-tallsleilighet. Se hvilke klær som var trendy og hvilke saker som engasjerte studenter.

Her finner du en jungel av tekniske dippedutter, alt fra telefoner til skrivemaskiner.

Studentbillett: 50 kr

Bymuseet i Frognerparken

oslomuseum.no

POPSENTERET

Opplev Popsenteret - et moderne og interaktivt opplevelsesmuseum for norsk populærmusikk. Syng i studio!

Trondheimsvn.2 v/Schous plass
Tlf: 22 46 80 20

Se høstens aktiviteter her
www.popsenteret.no
kontakt@popsenteret.no

TEKNISK MUSEUM

Norsk Teknisk Museum
Kjelsåsveien 143
0491 Oslo

Tlf: 22 79 60 00
www.tekniskmuseum.no

Studentbillett kr 100,-

Se høstens spennende utstillinger og aktiviteter!

Velkommen til oss!

PIZZA

PB PIZZABAKEREN™

Studenttilbud: Stor pizza 159,- kr

Gjelder kun ved fremvisning av gyldig studentbevis.

www.pizzabakeren.no

TANNLEGE

GRÜNERLØKKA TANNHELSESENTER

Grünerløkka Tannhelsesenter
Thorvald Meyers gate 33
0555 Oslo

lisa.orting@grunermail.no
Tlf: 22 35 77 92
www.grunerlokka-tannhelsesenter.no

600 kr for første undersøkelse (inkl. røntgen og enkel rens).

Fast 20 % studentrabatt på all tannbehandling.

Youngstorget Tannlegesenter

Youngstorget Tannlegesenter
Youngstorget 4
0181 Oslo

kontakt@youngstorgettannlege.no
Tlf: 96 66 83 33
www.youngstorgettannlege.no

40% studentrabatt på all tannlegebehandling

Husk gyldig studentbevis!

Her kommer flere gode tilbud

anmelderredaktør: **Frida Fliflet**
anmeldelser@universitas.no 472 58 512

ANMELDELSER

Universitas anbefaler (følg spillelista på spotify)

Ny norsk musikk

Phone dating – travelle

En hymne til Tinderlivet

Balkong – Unge Ferrari

:(

Gatelangs – ka2

Rooolig klubbing

Nordavind – Hjerteslag

Ingen koddar med hon!!

Frida Fliflet, anmelderredaktør

Bok:

Obligatorisk lesning for netttroll

Brev til Noreg Forfattere: **Mona Ibrahim Ahmed og Hilde Sandvik**Forlag: **Samlaget**

Brev til Noreg er et stødig norsk-somalisk manifest om integrering, utenforskap og kjærlighet, men hadde tjent på å slippe til følelsene.

Etter ti år i Norge får Mona Ibrahim Ahmed avslag på søknaden om statsborgerskap. I *Brev til Noreg*, en del av Samlagets serie om «norsk røyndom», forteller hun sin historie til journalist Hilde Sandvik. Boken tar oss gjennom livet til Ahmed: Barndommen som flyktning i Etiopia, reisen til Norge og hvordan hun som tenåring nektet å føye seg.

Brev til Noreg er så mye mer enn en forsvarstale. Boken er kort, på grensen til å kunne bli kalt noe annet enn en pamflett, men stappfull av kunnskap, interessante refleksjoner og forbedringsforslag til norsk integreringspolitikk.

Ahmed lekser opp hvordan Norge kan integrere somaliere bedre, både ved å stille krav og ved å inkludere. Det er rom for både kritikk og kjærlighet til begge land og folk. De fleste, spesielt toppkommentatorer, har mye å lære av Ahmed, om alt fra somalisk kultur og klaner til diasporaliv og dobbeltliv i Norge.

Selv får hun ikke innpass i utenforskapets fellesskap når hun bryter med familiens regler og forventninger. Heller ikke det «norske» fellesskapet er lett å komme inn i: «At innvandrarkvinner som er godt integrerte, kjenner seg einsame, det skjønner

eg. Ein blir utpekt, og det er ingenting i det norske samfunnet som fanger ein opp då. Ikkje nokon som står klar og seier: 'Bryt du med dine egne, så skal vi vere der for deg'».

På tross av at mye står på spill i løpet av *Brev til Noreg*, er det trygg lesning for de lettrørte. De fleste tråder, som forholdet Ahmed har til familien sin, følges ikke bare opp i løpet av den 57 sider lange boken, men ofte i setningen etterpå. Historien som fortelles er sterk, men det gjøres så nøkternt at det grenser til ufølsomt. Det er som om forfatterne er så opptatte av å unngå klisjeer, at de glemmer at det er en fordel om leseren får føle noe. *Brev til Noreg* er lærerik og god, men ligner til tider mer på en rapport enn en bok.

Runa Fjellanger
anmeldelser@universitas.no

Plate:

Vil vandre ut av rammen

NattseilerenArtist: **Hjerteslag**Label: **Edda Music**

Hjerteslag har laget et album som låter som John Olav Nilsen på hans beste.

Endelig var det på tide at oppfølgeren til jevnt over sterke «Vannmann 86» kom, nesten nøyaktig to år etter forgjengeren. I min lett sultne forventning har jeg nå hørt meg ganske mett på de to foreløpige singlene, noe som viste seg som nokså ustrategisk med tanke på at selve albumet var en lovnad om mer av det samme.

Det føles nemlig som om Hjerteslag fortsatt beiter på lommekjente marker. Tredjealbumet har få overraskelser i ermet, og de høye forventningene innfris. De to singlene, «Nattseileren» og «Det Raymond sa», åpner plata, og tredje låta «Sang 31» fortsetter i samme spor: vellydende, men stillestående.

Først når plata kommer til «Nordavind», varieres lydbildet. Her øker både tempoet og aggresjonsnivået når vokalist Robert Eidvik roper at «hun er farlig». Bandet lar

imidlertid stemningen glide ned i balladen «Farvel til musikken», mens «Byen er ond» står som albumets punkehøydepunkt. Som de to forrige albumene avsluttes også «Nattseileren» med et lengre spor med et mer grandios lydimage. Selv om dette er et kjent grep fra Hjerteslag, fungerer det utmerket også her.

Selv om lydbildet, og særlig trommene, mesteparten av tida havner i et poplandskap inspirert av Manchester, er selve temperamentet nokså punkete. Både tekst og musikk vitner om en følelse av en begrensning det må brytes med; En fornemmelse av at samfunnet ikke er helt så behagelig som vi slår oss til ro med. Men dette er ikke voldsom punk som maner til anarki og revolusjon. Tekstuniverset er urbant, men romantisk: Jeg-et i tekstene vil egentlig sakte vandre ut av byen og sprengte rammene for en lånt livsførsel på den måten. Dette er musikk for regnværsdager fylt med nostalgiske dagdrømmer; for de dagene man ikke holder ut den vante tilværelsen.

I etterdønningene av «Bergensbølgen» seiler fortsatt Hjerteslag på en solid barkebaat av nyeiv og postpunk blanda med Manchester-pop og samfunnskritikk. Denne gangen er det kanskje mer vellykket enn noensinne – men de gir oss ikke noe nytt heller.

Brage Egil Herlofsen
anmeldelser@universitas.no

Plate:

Wait for it, wait for it...

Wait for the morning Artist: **Linnea Dale**Label: **Aftertouch Records**

Den som venter på noe godt, venter forgjeves på inspirasjon.

Linnea Dale har kanskje vært kjent som medvirkende vokalist i Donkey-boy, den gang de sang sjarmerende om ambisjoner for ni (!) år siden. Ellers har hun vært representant for noen syngesprogrammer på TV, et kommersielt stempel som heldigvis er blitt vasket bort med tiden. Etter to soloplater, hvor særlig plata «Good Goodbyes» var en frydefull erfaring, er vi nå kommet til den tredje, «Wait for the morning».

Det begynner pent. «Bird» er en absolutt dansevenlig start som så smått kan vise til litt Primal Screamtakter. Versene bygger opp låten på en eksemplarisk måte, og du gleder deg virkelig til refrengset setter inn og du endelig kan slippe deg litt løs. Det skjer ikke, forløsningen kommer aldri. Det er som om du skulle oppdage et

snøfnugg i april; Du blir skuffet.

Misforstå meg rett, det låter utmerket. Her er det ikke spart på musikaliske finesser og livlige lyder. Uansett virker det som om Linnea Dale har hatt vanskeligheter i skriveprosessen. Uten å insinuere noe, virker det som om både låtmaterialet og melodiene i seg selv har blitt funnet på med det mål for øye å bli ferdig.

Tittelsporet er lettere inspirert av Jonas Alaska sin nyere stil, og det slår meg at hun også synger som ham, idet Alaska selv entrer scenen i det som viser seg å være en duett. Halvveis ut i det ellers litt kjedelige albumet tar det seg opp; Singelen «Like a bullet» er singelverdig så det holder. Dog er det «Exile» som er det absolutte høydepunktet. Den raske bassen drar oss fremover som et nattog gjennom den tykke tåken av synth.

Alt i alt kunne de åtte sporene vært kuttet ned til halvparten. Da ville albumet stått i stil med tidligere skiver hun har gitt ut. Den luftige stemmen blir i noen tilfeller litt vel tilgjort, og du tar deg stadig i å gjespe. Når plata er over sitter du og lurer på om Thomas Dybdahl har gitt ut noe bra i det siste, for dette var glemselsverdig.

Philip A. Johannesborg
anmeldelser@universitas.no

Gina Grieg Riisnæs, fotograf i Universitas

Ukas anbefaling

Fra vondt til verre til bedre

Nok en eksamensperiode er like rundt hjørnet. En tid som for de fleste av oss innebærer uker med prestasjonsangst og deadliner, som går fra å puste deg i nakken til å slikke deg i øret. Et tips for å gjøre tiden mer overlevbar: gjør noe som er enda verre. Hva kan være verre en eksamen, spør du? Hva kan være verre enn de endelige, avgjørende ti-

mene hvor fremtiden din står og faller på hippocampusen? Svaret kommer til Oslo den 9. november. Med pretensios skjeggvekst og en koffert full av hårvoks. Ikledd skinny jeans og knappeløse skjorter. Etter å ha overlevd to timer med australsk Hubba Bubba-poprock kommer ikke den eksamenen i elektromagnetikk til å virke like ille.

Jantra Hollum, deskjournalist i Universitas

Ukas advarsel

Hasta la vista baby

Et lite krapyl ligger i en kjerre av kongelig rang ved siden av meg, på vei inn i den allerede tjåka fulle bussen. Kjære mor, du forventet vel at når dørene åpnes for deg skal palmeblader legges ned og at engler skal lovprise dette hellige barnet du triller rundt på. NEI. Du skubber bort samtlige miljøbevisste og høyt betalende passasjerer på vei til å kreve bussens krem-spot.

Mens babyen rider gratis og vil vokse opp til å bli en kynisk, jordutslettende forbruker. Jack døde fordi det ikke var nok plass på treplankeflåten til både han og Rose. Akkurat slik føler jeg det, når jeg mister både bussen og følelsen i fingrene en bitter hostmorgen. Alt på grunn av en barselgruppe som har inntatt hele 54-bussen med en skvadron av tvillingvogner.

Serie:

Den amerikanske drømmen på norsk

FOTO: SKJERM/DUMPI/NRK/MAIPO FILM

«Lykkeland» bringer ikke mye nytt til bordet, men er helt ålreit søndagsunderholdning.

Når «Lykkeland» åpner i et goldt landskap i Oklahoma er det fristende å fnyse. Vi er hos Phillips Petroleum, og mengden lisseslips og tjukk aksent gjør at man nesten avskriver serien som en klisjébombe alt før den får begynt. Det skal nok fungere som en kontrast til grå og trauste nordmenn, men amerikaklisjéen følger med hjem; sjelden har et norsk rådhus minnet mer om et røykfylt reklamekontor i New York med nette sekretærer.

1969 markerte en massiv omveltning i norsk økonomi, med Stavanger i sentrum. At vi ikke har sett en utførlig dramatisering av dette tidligere overrasker mer enn at den er forutsigbar selv når den først kommer. For hva annet kan man forvente enn «Deilig er jorden» i bakgrunnen når en gjeng håpefulle, unge menn sammen på riggen beundrer ilden som bekrefter at olje er funnet.

Tross malplasserte «Mad Men»-vibber og øyeblikk man vel i vår tid ville kalt «cringeworthy», er tidskoloritten nærmest upåklagelig. Vakre klær og omgivelser kompensere for den overdrevne amerikaniseringen innledningsvis. I tillegg sørger den prisbelønte musikken for å løfte serien – eller rettere sagt; dra den ned – til det mer nøkterne vi forbinder med Norge.

Det skal også sies at der første episode er i overkant såpete og klisjépreget, mestrer episode to å dykke akkurat dypt nok i de ulike karakterene til at det kan unnskyldes. «Lykkeland» følger en klassisk oppskrift med et bredt persongalleri der ulike historier tar for

seg ulike aspekter ved datidens Stavanger, det være seg fiske, Gud eller løsunger.

Med utgangspunkt i den unge, lovende Anna Hellevik (Anna Regine Ellingsæter) brer «Lykkeland» seg utover med hendelsesforløp som ikke i seg selv kan kalles nyskapende, men med nok finurligheter til at man blir følelsesmessig investert i de ulike karakterene. Fra forloveden Christian (Amund Harboe) og cowboyene på oljeriggen til melodramatiske svigermor Ingrid (Pia Tjelto) på sengekanten med Kafka og valium, er det fortellinger som engasjerer, tross forutsigbarhet.

Stavanger Aftenblad har allerede kåret «Lykkeland» til tidenes beste norske serie, og det hersker liten tvil om at vi har med en publikumsuksess å gjøre. Det er kanskje på høy tid at en serie som skildrer en av de viktigste

Lykkeland

Hvor: NRK1, søndager 20:55

MANUS: Mette Bølstad

MED: Anna Regine Ellingsæter, Vegar Hoel, Amund Harboe, Pia Tjelto

hendelsene i norsk tid får solid skjermtid. Selv om manusforfatter Mette M. Bølstad tyr til klisjeer, skal man ikke kimse av et godt drama som treffer bredt. Romantiseringen av det norske oljeeventyret vil nok falle noen LoVeSe-aktivister tungt for hjertet – samt dem som liker sine serier nedpå, nedstripet og uforutsigbare – men «Lykkeland» er utvilsomt verdt å bruke søndagskveldene på denne høsten.

Anmeldelsen er basert på de to første episodene.

Mathea Reine-Nilsen

Lettbent underholdning: Med høylytte amerikanere og nordmenn med stjerner i øynene forteller «Lykkeland» oljeeventyret på engasjerende vis.

Kulturkalender

08 nov Litteraturfestivalen PULF

Setningen «Pop-up litteraturfestival på Munchmuseet» smaker nesten litt for høyt i munnen, men la gå. Vigdis Hjorth kommer, Prableen Kaur og Nora Mehsen kommer, og Torgny Amdam guider alle trygt gjennom kvelden. På toppen av kransekaken åpnes utstillingen «Måneoppgang» av Munch og Marlene Dumas, før Soju x Linni tar på seg DJ-hattene. Ikke kom i teite klær!

Munchmuseet, 18.30, gratis

09 nov Balkan Beat Party

Balkanmusikk er og blir jævlig fett, og nå har Kulturhuset bestemt seg for å kjøre en hel senkveld tilegnet dette (riktig nok fra et «vesteuropeisk perspektiv»). Det loves fest, svisker og høy danseføring, og kan ikke bli noe annet enn gøy. Hvis det blir for mye messing i monitor, kan man alltid ta seg en snakke-og-øl-pause i Biblioteket.

Kulturhuset, kl 23, gratis inngang

10 nov La oss snakke om kjøtt

Forslag: gjem deg i en krok og overnatt på Kulturhuset, så er du klar for en solid debatt kl 13. Kjøttdiskusjonen blomstrer som aldri før, og spesielt veganerne har fått gjennomgå den siste tiden. I dag møtes folk fra alle leire og bakgrunner for å diskutere temaet uformelt og forhåpentligvis også unerdede.

Kulturhuset, kl 13, gratis

10 nov Kulinarisk kino: «Cuban food stories»

Vippa lever, selv om det er vinter! Faktisk rigger de opp til gratiskino, og denne gangen er det passende nok en matfilm som vises. «Cuban food stories» er en dokumentar om cubansk mat og cubanske rytmer. Øyen er ikke akkurat kjent for å være en gastrohimmel (mine egne matminner fra Cuba er forlenget fortrent og dukker kun opp i ekstra mørke mareritt), men kanskje er det dette som må til for å overbevise verden om det motsatte.

Vippa, kl 20, gratis

8-11 nov Folkelarm

På våren er det Bylarm, på høsten er det litt mindre kjente Folkelarm. Som navnet tilsier er det folkemusikk som står i fokus: mengder av konserter med kjente og ukjente navn fra hele Norden, seminarer og til slutt prisutdeling. Alt foregår på Riksscenen, så du slipper å spurte gjennom hele byen for å rekke neste konsert.

Riksscenen, sjekk folkelarm.no for pris og program

13 nov Rock Cinema: Sorry to bother you

Nok en gang fylles Rockefeller opp av sultne filmelskere som gladelig lider seg gjennom dårlige stoler for litt gratis førpremiere. Bli en av dem! Denne kvelden vises «sommerens store snakkis i USA» – alltid et fristende innsalg – nemlig rapper Boots Rileys regissørdebut, «Sorry to bother you», som har blitt hyllet som både uforglemmelig, evig-underholdende og ikke minst «the WTF movie of the year». Dette kan bli så mangt.

Rockefeller, kl 20, gratis

Roman med lidokain

I ukas Universitas kan du lese om tannlegestudiet ved Universitetet i Oslo, hvor en student i september sendte et varsel til Kunnskapsdepartementet. Varslet beskrev en studiehverdag preget av rasisme, utskjellinger, forskjellsbehandling og baksnakking. En student sier også til Universitas at flere har opplevd å få nedlatende kommentarer fra instruktører på hvordan arbeidet blir utført – foran pasienter.

Nå kan Ad notam-redaksjonen avsløre at vi har vært i kontakt med en pasient som var vitne til en slik utskjelling. Intervjuet skjedde umiddelbart etter den ubehagelige tannlegetimen. – Heb dlo kgerert schnerwp, sier pasienten, som ønsker å være anonym, til Ad notam.

– Enchepp, akker fabbert phloorp!
Hun forteller at veilederen som skjelte ut studenten, sto svært nærme henne under hele timen, og at det var veldig ubehagelig.
– Ahnpert, ehls dichbo orderud kammehls!
Hun understreker at studenten gjorde «Soulja Boy»-dansen først etter at veilederen hadde gått.
– Geng-ge-ge-geng! Phlosse pau grønnerud golf!
At Mossad var direkte involvert i hendelsen, tviler hun derimot på.
– Ghebek bferk, legger hun til.
– Kupm Agigd Bableiszche! Knut Arild Hareide ønsker ikke å kommentere denne påstanden.

Ukas studentvin

MEZZA FORTE: Hold i hatten gutter, det er bobler på menyen! Dette er kanskje ikke en perlende vin, men det er en perle av en vin. I det væsken treffer tunga er det to ting som slår deg: Et fruktig hint av pære og god stemning.

Dette er en perfekt vorspielvin som –til tross for sitt italienske opphav– ikke er en prosecco. Om du heller vil nyte den til et bedre måltid anbefaler vi den til en pasta bolognese, dersom du ikke liker rødvin. Eventuelt kan den parres med en lett forrett.

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Henrik Giæver, nyhetsredaktør i Universitas

Mezza di Mezza
Pris: 119,90,-
Land: Italia
Alkohol: 12%

The Son of Mansplaining

I ukas Universitas kan du lese om forskning som tyder på at jenter verden over er mindre aktive i forelesninger enn gutter. Vi ringte nestleder i Studentparlamentet ved UiO, Ingrid Uleberg, for en kommentar.

– [ring, ring]
– Hallo, det er Ingrid.
– Hei, snakker jeg med nestleder for Studentparlamentet på UiO, Ingrid Uleberg?
– Ja, det stemmer.
– Hei. Du, jeg ringer fra Universitas. Denne uka har vi en sak om at kvinner tar ordet mindre enn menn i forelesninger. Har du to minutter?
– Ja, det går fint. Er det en sak til dagens avis eller?
– Ja, det stemmer. Det har seg nemlig sånn at i et studie gjort på Universitetet i Cambridge, kommer det frem at kvinner tar ordet i forelesninger to og en halv gang mindre enn menn. Hva tenker du om det?
– Nei, jeg tenker jo at det gjenspeiler sånn det offentlige ordskiftet...
– ... Ja riktig ja, spennende! Så er det en professor ved Universitetet i Bergen som har snakket med kvinner som begrunnet lite aktivitet med at de ikke føler seg flinke nok, er nervøse, eller er redde for å ha misforstått innholdet. Er det noe du kjenner deg igjen i?
– Ja, jeg har jo vært ny selv. Feks da jeg var ny i studentpolitikken syns jeg det var kjempe-skummelt å ta ordet. Man er jo redd for å uttale seg feil, og at...
– .... Ikke sant, fordi i likhet med Cambridge-forskerne, tror profes-

sor Rakner at kvinner tar ordet mindre grunnet lavere selvtillit og en overutviklet kritisk sans. Hva tror du?
– Nei, jeg er jo veldig enig i det det studien fra Cambridge sier. Det har jo også vært en undersøkelse jeg leste en gang om at menn søker på jobber de er 70 prosent kvalifisert for, mens kvinner utelukkende søker på jobber de er 100 prosent kvalifisert til, så...
– ... Ikke sant, veldig bra. Men hvorfor gidder ikke jenter å snakke noe 'a?
– Nei, det er jo veldig en veldig lett tanke å si at man ikke gidder å snakke...
– ... Ja, okei. Men uansett, så var det også sånn at da Rakner spurte de kvinnelige studentene, svarte de alt fra at de syntes guttene stilte irriterende spørsmål, til at de selv var redde for å ha for lite kunnskap til å uttale seg. Etter dette begynte Rakner å bruke mye tid på å aktivisere alle studentene i forelesningene. Tror du dette er riktige tiltak?
– Ja, det handler om å få dem til å bli vant til å prate, da. Det tror jeg kan være...
– ... Du bare vent litt her nå, to sek. Eeéh. Hallo, er du der? Jeg fikk nettopp nye liv på Candy Crush, men jeg fikk ordna det nå. Vi går videre.

– Gratulerer.
– Tusen takk. På tross av at Rakner selv hadde observert en betydelig forskjell i aktiviteten mellom kjønnene, var resultatet verre enn hun trodde. Kun tretten prosent av interaksjonene som ble observert kom fra de kvinnelige studentene. Hva kan gjøres for å jevne ut disse tallene?
– Nei, det er jo kanskje å, ja...
– [hosteanfall]
– ... la kvinner få prate, for eksempel...
– Unnskyld, beklager. Raino Sverre Malnes, professor ved institutt for samfunnsfaglig vitenskap på UiO, at han ikke kjenner seg igjen i forskningen gjort av Rakner og de andre professorene ved UiB. Hvorfor tror du vi er så mye bedre i Oslo enn i Bergen?
– Nei, eh, det er jo ganske kjent at Bergen er en dårligere by enn Oslo.
– OK, veldig enig, men har du Snapchat?
– Eeeeh, nei.
– Okei. Siste spørsmål her. Du er jo en slags elevrådsrepresentant for studentene på UiO. Du sørger for at studentene får melken sin og lærerne har nok kritt. Vil du vurdere din stilling som den mest høylytte jenta på Villa Eika?
– Overhodet ikke.

QUIZJYPLINGENE

- Hva heter FIFA-presidenten, som også er tidligere generalsekretær i UEFA?
- Hva er en eufemisme?
- Hvilken norsk goudaost ble nylig kåret til verdens beste under oste-VM i Bergen?
- I hvilken dal finner man fjellet El Capitan, kjent for sin 900-meter høye klippe, som er ansett som en av verdens mest utfordrende klatrevegger?
- I hvilket tiår fant følgende hendelser sted: den polsk-sovjetiske krig, utgivelsen av Herman Hesses «Siddhartha» og oppdagelsen av den egyptiske faraoen Tutankhamon sin grav?
- Generalen Francisco «Pancho» Villa var en prominent figur i hvilken revolusjon?
- I hvilket tiår trådte abortloven i kraft?
- Hvilken norsk samfunnsforsker regnes

- ofte som grunnleggeren av freds- og konfliktstudier?
- Hva står GPS for?
- Denne måneden starter rettssaken mot lederen for det brutale Sinaloa-kartellet, Joaquin Guzman. Hva er hans kallenavn?
- Hva heter skuespilleren som spiller flere karakterer i den aktuelle serien «Parterapi» på NRK?
- Hvilke artister er oppført som «featuring» på følgende låter?: 1. «Everything Has Changed» av Taylor Swift. 2. «Carry Out» av Timbaland. 3. «Helseguru» av Karpe Diem. 4. «Mountaineers» av Susanne Sundfør. 5. «Never Catch Me» av Flying Lotus.
- Hva heter den største isbreen på fastlands-Norge? Og i hvilket fylke ligger den?

- Spice Girls annonserte nylig at de gjenforenes og at de skal ut på turné. Hva er kallenavnet til de 5 originale medlemmene, og hvem av dem blir ikke å se på turnéen?
- Hvem spiller rollen som Lisbeth Salander i den kommende filmen «The Girl in the Spider's Web»?
- Har det vært flest republikanske eller demokratiske presidenter i USA etter John F. Kennedy sin periode som president?
- Hvem er barne- og likestillingsminister i Norge, og hvilket parti er hun fra?
- Hva er Norges høyeste fjell utenfor Jotunheimen?
- Hvem oppfant oppskriften til Coca-Cola?
- Hvilket italiensk bilmerke ble lansert av Giovanni Agnelli i Torino i 1899?

av **Pernille Solheim** og **Hans Magnus Meland**, journalister i Universitas

SVAR/DOM

- 0-4. Trump:** Ikke akkurat et shining moment, dette her. Jaja, herfra kan det bare gå oppover, si.
- 5-9. Student:** Verre ting har skjedd, men en god del bedre ting også.
- 10-14. Førsteamanuensis:** Se der ja! Ikke duuutt.
- 15-20. Professor :-)** *stolt men ydmyk*

1. Gianni Infantino 2. En forskningsområde omskrevet av en ubehagelig eller tabubelagt sak
3. Faraoen 4. Yosemite Valley 5. 1920-tallet 6. Den mekskanske revolusjon 7. 1970-tallet (1976)
8. Johan Galtung 9. Global Positioning System 10. El Chapo 11. Kevin Vågnes 12. 1. Ed Sheeran
13. Justin Timberlake 14. «Scary Spice» (Melanie Brown), «Sporty Spice» (Emma Bunton), «Posh Spice» (Victoria Beckham) og «Baby Spice» (Melanie Chisholm)
15. Claire Foy
16. Flest republikanske, med 6 presidenter. Antall demokratiske er 4. 17. Linda Holstad Helleland
Høyre. 18. Snehetta, 2286 m.o.h. 19. John Styth Pemberton (1831-1888). 20. Fiat

Rebus

HINT: Nedtelling. Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Fadderuke i US Marines» Det klarte INGEN!!!!!! OMG!!!!